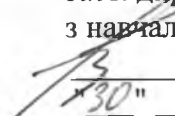

**Комунальний заклад Київської обласної ради
"Чорнобильський медичний фаховий коледж"**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заст. директора
з навчальної роботи

 Тетяна КРАВЧЕНКО
"30" "08" 2024 року

Циклова комісія клінічних дисциплін

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

ВНУТРІШНЯ МЕДИЦИНА

Галузь знань: 22 Охорона здоров'я
Спеціальність: 223 Медсестринство
Освітньо-професійна програма: Лікувальна справа
Освітньо-професійний ступінь: Фаховий молодший бакалавр
Мова викладання: Українська

Яготин
2024

Робоча програма *Внутрішня медицина*
для здобувачів освіти за спеціальністю *223 Медсестринство*,
Освітньо-професійна програма *Лікувальна справа*
2024 року

Шулла Марія Іванівна, старший викладач, викладач вищої категорії
Розробники: (вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма схвалена на засіданні циклової комісії *клінічних дисциплін*
Протокол № 1 від "28" 08 2024 року
Голова комісії *МШ* — *Марія ШУЛЛА*

Перезатверджено:

20____ рік _____
20____ рік _____
20____ рік _____
20____ рік _____

1. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників	Галузь знань, напрямок підготовки, освітньо-професійний ступінь	Характеристика освітнього компонента
Кількість кредитів – <u>8</u>	Галузь знань <u>22 Охорона здоров'я</u> Спеціальність: <u>223 Медсестринство</u>	Нормативна
Загальна кількість годин - 240	Освітньо-професійна програма: <u>Лікувальна справа</u>	Рік підготовки:
		<i>2-й/3-й</i>
		Семестр
		<i>3-й/4-й/5-й,</i>
		Лекції:
		<i>14 год/8 год/18 год</i>
		Практичні:
<i>28 год/40 год/52 год</i>		
Самостійна робота:		
<i>20 год/20 год/40 год</i>		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи здобувача освіти -	Освітньо-професійний ступінь: <i>фаховий молодший бакалавр</i>	Вид контролю: <i>Комплексний кваліфікаційний екзамен</i>

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Навчальну програму з освітнього компонента “Внутрішня медицина” складено для КЗ КОР «Чорнобильський медичний фаховий коледж» за спеціальністю 223 Медсестринство, ОПП “Лікувальна справа” відповідно до Стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 223 Медсестринство галузі знань 22 Охорона здоров'я та навчальних планів 2023 р.

“Внутрішня медицина” є провідною клінічною дисципліною в підготовці фельдшера. Майбутній спеціаліст повинен:

- клінічно мислити;
- вміти діагностувати найпоширеніші хвороби внутрішніх органів та термінальних станів;
- виробити правильну тактику лікування та надання долікарської екстреної медичної допомоги;
- організувати й здійснювати догляд за хворими;
- проводити профілактичні заходи, санітарно-освітню роботу, дотримуватися техніки безпеки під час виконання своїх обов'язків.

У зв'язку з цим вивчення дисципліни (проведення лекцій, навчальної практики) має відповідати програмі та враховувати міжпредметну інтеграцію знань, ґрунтуючись насамперед на нормальній анатомії та фізіології людини, патологічній анатомії та фізіології, клінічній фармакології, загальному догляду за хворими та охороні праці, безпеці життєдіяльності.

Кожна нозологічна форма має вивчатися за єдиною схемою: визначення захворювання, етіологія, сприятливі фактори, патогенез, сучасна класифікація, клінічна картина, діагностика, ускладнення, лікування, профілактика, диспансеризація хворих. При цьому слід використовувати етапи діагностичного пошуку: 1-й етап — опитування (суб'єктивне обстеження) хворого (скарги та їхня деталізація, анамнез захворювання, анамнез життя); 2-й етап — фізикальне (об'єктивне) обстеження хворого — огляд, пальпація, перкусія та аускультация; 3-й етап — формування попереднього діагнозу на підставі лабораторно-інструментальних методів дослідження, призначення лікування, прогноз, профілактика захворювання.

Надається увага особливостям перебігу, лікування та догляду за хворими похилого віку.

Перший розділ програми — “Пропедевтика внутрішніх хвороб”. Завдання: озброїти майбутнього фельдшера знаннями та вміннями, сучасними методами дослідження пацієнта за певною схемою, що дасть студентові уявлення про захворювання.

На заняттях слід використовувати досягнення сучасної медичної науки, проблемні ситуації, графологічні структури, програмний та тестовий контроль, технічні засоби навчання (кінофільми, діафільми, слайди, аудіограми, таблиці, кабельне телебачення) та інші методи навчання.

Особлива увага при підготовці спеціаліста приділяється практичному навчанню. Його мають проводити кваліфіковані викладачі згідно з тематикою у лікувально-профілактичних закладах, які відповідають усім сучасним вимогам, з правильною науковою організацією праці.

Навчальну практику в стаціонарі слід проводити з поступовим збільшенням самостійної роботи здобувачів освіти з обстеження хворих, аналізу перебігу їхньої недуги, диференціальної діагностики, призначення лікування та харчування, виписування рецептів, догляду за хворими. Після закінчення вивчення всіх основних нозологій потрібно планувати курацію кожним здобувачем освіти окремого хворого, написання історій хвороби (за схемою) з подальшим її захистом.

Велику кількість годин виділено для самостійної роботи: це позаурочні чергування у відділеннях лікувально-профілактичних закладів, робота з літературою в бібліотеці та вдома, тренажерному кабінеті. Під час самостійної роботи здобувача освіти закріплюють практичні навички клінічного обстеження хворих, набувають навичок інструментального та лабораторного обстеження, краще засвоюють навички догляду за хворими.

Під час навчального процесу необхідно звертати увагу на роль терапевтичних шкіл і провідних учених України та країн СНД у розвитку сучасної медицини.

Обґрунтовані зміни в програмі (до 15 %) вносять циклові комісії та затверджують їх на засіданні.

Після вивчення освітнього компонента здобувачі освіти повинні знати:

- основи законодавства України про охорону здоров'я, чинні накази та інструктивні листи МОЗ України;
- симптоматику захворювань, термінальних станів, які найчастіше трапляються в практиці;
- маніпуляційну техніку;
- методи догляду за хворими;
- основні види реанімаційних заходів;
- правила зберігання й обліку лікарських препаратів;
- принципи медичної етики й деонтології;
- методи диспансерного обстеження в разі терапевтичної патології;
- профілактику захворювань, методи пропаганди здорового способу життя;
- основи охорони праці та безпеки життєдіяльності в галузі.

Здобувачі освіти повинні вміти:

- забезпечити належний диференційований догляд за хворими;
- досконало володіти маніпуляційною технікою;
- слідкувати за станом хворого й оцінювати його зміни;
- забезпечувати лікувально-охоронний та санітарно-протиепідемічний режим у лікувально-профілактичних закладах;
- відбирати біологічний матеріал та виконувати найпростіші лабораторні дослідження;
- проводити санітарно-освітню роботу, спрямовану на профілактику захворювань;
- заповнювати затверджену медичну документацію;
- забезпечити належну охорону праці під час роботи в умовах ФАПу, станції ШД та лікувального закладу, профілактику професійних захворювань.

Здобувачі освіти мають бути поінформовані про:

- структуру захворюваності населення України;
- морально-правові аспекти роботи фельдшера;
- особливості фармакокінетики сучасних лікарських засобів;
- особливості перебігу захворювань, що рідко трапляються.

ОПШ «Лікувальна справа»

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК. 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК. 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК. 3. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

ЗК. 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК. 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК. 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК. 7. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК. 8. Здатність до міжособистісної взаємодії.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК. 1. Здатність до застосовування професійних стандартів та нормативно-правових актів у повсякденній медичній практиці.

СК. 2. Здатність до вміння задовольняти потреби пацієнта протягом різних періодів життя (включаючи процес умирання), шляхом обстеження, діагностики, планування та виконання медичних втручань, оцінювання результату та корекції індивідуальних планів догляду та супроводу пацієнта.

СК. 3. Здатність до самоменеджменту у професійній медичній діяльності.

СК. 4. Здатність до співпраці з пацієнтом, його оточенням, з іншими медичними й соціальними працівниками на засадах сімейно-орієнтованого підходу, враховуючи особливості здоров'я чи перенесені хвороби та фізичні, соціальні, культурні, психологічні, духовні чинники і фактори довкілля, здійснювати санітарно-просвітницьку роботу.

СК. 5. Здатність до динамічної адаптації та саморегуляції у важких життєвих і професійних ситуаціях з урахуванням механізму управління власними емоційною, мотиваційно-вольовою, когнітивною сферами.

СК. 6. Здатність до роботи в мультидисциплінарній команді при здійсненні професійної діяльності, для ефективного надання допомоги пацієнту протягом життя, з урахуванням усіх його проблем зі здоров'ям.

СК. 7. Здатність до вміння обирати обґрунтовані рішення в стандартних клінічних ситуаціях, спираючись на здобуті компетентності та нести відповідальність відповідно до законодавства.

СК. 8. Здатність до використання інформаційного простору та сучасних цифрових технологій в професійній медичній діяльності.

СК. 9. Здатність до використання сукупностей професійних навичок (умінь) при підготовці та проведенні діагностичних досліджень та застосовуванні дезінфікуючих і лікарських засобів у професійній діяльності.

СК. 10. Здатність до забезпечення безпеки пацієнта, дотримання принципів інфекційної та особистої безпеки, збереження здоров'я у процесі здійснення догляду, виконання маніпуляцій, процедур, при переміщенні та транспортуванні пацієнта, наданні екстреної медичної допомоги.

СК. 11. Здатність до застосування сукупностей втручань та дій для забезпечення пацієнту

гідного ставлення, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки.

СК. 12. Здатність до безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я (освіта впродовж життя).

СК. 13. Здатність до використання професійно профільованих знань, умінь та навичок для здійснення санітарно-гігієнічних і лабораторних досліджень, протиепідемічних та дезінфекційних заходів.

СК. 14. Здатність до дотримання принципів медичної етики та деонтології.

СК. 15. Здатність до здійснення профілактичних втручань, спрямованих на зменшення інфекційних захворювань серед дорослого та дитячого населення, зокрема вакцинацію згідно з календарем профілактичних щеплень та екстрену імунопрофілактику, включаючи її популяризацію.

Додаткові спеціальні компетентності (ДСК)

ДСК.1. Здатність до застосування сукупностей принципів надання невідкладної та екстреної медичної допомоги в цивільних умовах постраждалим, забезпечити власну безпеку, виявити фактори, що впливають на стан здоров'я пацієнтів.

ДСК.2. Здатність до застосування сукупностей практичних умінь та навичок, медичних засобів, втручань і дій у процесі здійснення клінічного обстеження пацієнтів, оцінювання його результатів, діагностування типових випадків найбільш поширених захворювань та станів у пацієнтів різного віку з проведенням медичного сортування.

ДСК.3. Здатність до застосування сукупностей практичних умінь та навичок, медичних засобів, втручань і дій для надання невідкладної та екстреної медичної допомоги при травмах чи захворюваннях органів і систем у пацієнтів різного віку в умовах мирного та воєнного часу.

ДСК.4. Здатність до застосування практичних умінь та навичок у процесі призначення лікування та розрахунку дози лікарських засобів, які вводяться пацієнтам різного віку у типових випадках найбільш поширених захворювань.

ДСК.5. Здатність до застосування практичних умінь та навичок при виконанні серцево-легеневої реанімації, у тому числі із застосуванням дефібрилятора та дихального обладнання.

Програмні результати навчання (РН)

РН. 1. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами для комунікації, ведення медичної та іншої ділової документації.

РН. 2. Застосовувати сучасні цифрові та комунікативні технології для пошуку інформації та документування результатів професійної діяльності.

РН. 3. Застосовувати основні положення законодавства в охороні здоров'я.

РН. 4. Вести медичну документацію за формами, встановленими нормативно-правовими документами.

РН. 5. Дотримуватися правил охорони праці та безпеки життєдіяльності.

РН. 6. Обирати тактику спілкування з пацієнтами та членами їхніх родин, колегами, дотримуючись принципів професійної етики, толерантної та неосудної поведінки при здійсненні професійної діяльності, з урахуванням соціальних, культурних, гендерних та релігійних відмінностей.

РН. 7. Застосовувати паліативну компетентність при роботі з пацієнтами, їх оточенням, медичними та соціальними працівниками під час здійснення професійної діяльності.

РН. 8. Вживати заходи спрямовані на створення безпечного лікарняного середовища та дотримання лікувально-охоронного режиму, в інтересах збереження власного здоров'я та зміцнення здоров'я пацієнта.

РН. 9. Розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності та визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях і станах.

РН. 10. Вміти проводити підготовку пацієнта до лабораторних, інструментальних та інших досліджень, здійснювати забір біологічного матеріалу та проб, скеровувати до лабораторії.

РН. 11. Застосовувати лікарські препарати та медикаменти при здійсненні професійної діяльності.

РН. 12. Виконувати медичні маніпуляції та процедури відповідно до фахових протоколів, алгоритмів, включаючи надання послуг з первинної медичної допомоги в складі команди первинної медичної допомоги .

РН. 13. Надавати екстрену та невідкладну долікарську медичну допомогу.

РН. 14. Здійснювати заходи щодо збереження репродуктивного здоров'я населення з метою покращення демографічної ситуації.

РН. 15. Надавати консультативну допомогу та здійснювати навчання населення щодо здорового способу життя, наслідків нездорового способу життя, важливості збільшення фізичної активності та здорового харчування, вакцинації; забезпечувати реабілітацію реконвалесцентів та диспансеризацію пацієнтів.

РН. 16. Вживати заходи, спрямовані на специфічну та неспецифічну профілактику захворювань.

РН. 17. Вживати протиепідемічні заходи в осередку інфекційних та особливо небезпечних захворювань при здійсненні професійної діяльності.

РН. 18. Дотримуватися правил ефективної взаємодії в команді для надання якісної медичної допомоги різним категоріям населення.

РН. 19. Здійснювати взаємозалежні професійні функції з метою забезпечення якісної медичної допомоги населенню.

Додаткові результати навчання (ДРН)

ДРН.1. Надавати невідкладну та екстрену медичну допомогу в разі критичних та термінальних станів, керуючись чинними протоколами, із застосуванням медичного інструментарію та знань з групової належності затверджених лікарських засобів, особливостей їхньої фармакокінетики та фармакодинаміки (способи введення, дозування, показання, протипоказання, взаємодії між собою, побічні ефекти, передозування та способи усунення їх, в т.ч. наркотичних засобів).

ДРН.2. Здійснювати первинне обстеження пацієнтів, оцінювати міру виявлених порушень у типових випадках найбільш поширених захворювань, визначати критичні порушення дихальної та серцево-судинної систем (статичні зображення та динамічні ритми на моніторі) та виконувати алгоритм подальших лікувальних дій пацієнтів різного віку в клінічних ситуаціях.

ДРН.3. Надавати першу медичну та долікарську допомогу в осередках надзвичайних ситуацій у мирний і воєнний час, працювати у складі бригад і загонів невідкладної та екстреної медичної допомоги в осередках масового ураження, оцінювати місця події, забезпечувати безпеку персоналу та пацієнта, застосувати табельні засоби індивідуального захисту.

ДРН.4. Організувати лікувально-евакуаційне забезпечення бойових дій особового складу військового підрозділу та медичне сортування в умовах бойових дій.

ДРН.5. Організувати лікувально-евакуаційні заходи в осередках масового ураження, надавати невідкладну та екстрену медичну допомогу постраждалим унаслідок аварії на радіаційно небезпечних об'єктах, у зонах стихійного лиха та осередках інфекційного спалаху.

Здобувачі освіти повинні володіти системою компетенцій:

№ з/п	Компетенція	Шифр компетенції
	Компетенції соціально-особистісні	КСО
	Підтримка необхідного для професійної діяльності інтелектуального рівня	КСО-01
1.	Володіння креативним мисленням	КСО-02
2.	Володіння системним мисленням	КСО-03
3.	Вміння передбачати кінцевий результат та наполегливо досягати мети	КСО-04
4.	Знання критеріїв оцінювання якості результатів діяльності	КСО-05
5.	Володіння властивостями комунікабельності й адаптивності	КСО-06
6.	Толерантність по відношенню до думок, поглядів на різні аспекти та характеристику діяльності або (та) об'єкти предметної діяльності	КСО-07
7.	Доцільна критичність та самокритичність	КСО-08
8.	Розуміння сутності загальнолюдських проблем з питань збереження природних ресурсів та питань екології	КСО-09
	Професійні компетенції	
	Загальнопрофесійні компетенції	КЗП
9.	Базові уявлення про різноманітність об'єктів предмета діяльності	КЗП-01
10.	Базові уявлення про становлення та формування сфери медичних послуг та медичної допомоги	КЗП-02
11.	Базові уявлення про інституційні засади розвитку сфери медицини/медсестринства	КЗП-03
12.	Володіння методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації об'єктів предмета діяльності	КЗП-04
13.	Застосування основних методів аналізу й оцінювання стану об'єктів предмета діяльності, узагальнення результатів аналізу й оцінювання	КЗП-05
14.	Застосування сучасних методів роботи з об'єктами предмета діяльності у виробничих умовах	КЗП-06
15.	Базові уявлення про основні закономірності й сучасні досягнення в основах теорії та методології організації медичної допомоги та медичних послуг	КЗП-07
16.	Базові уявлення про основні види контролю під час надання медичних послуг та медичної допомоги	КЗП-08
17.	Застосування на практиці принципів медсестринської етики та деонтології, розуміння соціальних наслідків своєї професійної діяльності, планування й реалізація відповідних заходів	КЗП-09
18.	Знання основ правознавства і законодавства України в галузі охорони здоров'я	КЗП-10
19.	Виконання робіт відповідно до вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці	КЗП-11
20.	Проведення аналізу та узагальнення результатів діяльності	КЗП-12
21.	Комунікативні навички роботи в складі медико-санітарної бригади з метою отримання найкращих результатів	КЗП-13
22.	Базові уявлення про напрями забезпечення ефективного розвитку галузі	КЗП-14
23.	Розуміння шляхів розвитку медсестринства	КЗП-15

24.	Сучасні уявлення про особливості та проблеми розвитку закладів охорони здоров'я	КЗП-16
	Спеціалізовано-професійні компетенції	КСП
25.	Використання стандартів та нормативних документів для практичного виконання робіт зазначеного профілю	КСП-01
26.	Застосування теоретичних знань і практичних умінь щодо підбору та використання обладнання, устаткування та матеріалів для виконання робіт	КСП-13
27.	Використання теоретичних знань і практичних умінь з професійно-орієнтованих дисциплін в умовах професійної діяльності	КСП-14
28.	Практичне використання комп'ютерних технологій у галузі професійної діяльності	КСП-15
29.	Використання знань з гуманітарних, соціально-економічних та природничо-наукових дисциплін під час вирішення практичних завдань щодо надання медичних послуг та медичної допомоги	КСП-16
30.	Застосування знань щодо забезпечення виконання стандартів медсестринських маніпуляцій, процедур та планів догляду	КСП-17
31.	Використовуючи знання, забезпечувати вдосконалення стандартів медсестринських маніпуляцій, процедур та планів догляду	КСП-18

3. ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

№ з/п	Методи навчання	Зміст	
1.	Самостійна робота	<p style="text-align: center;">3 семестр</p> <p style="text-align: center;">Розділ 1. Загальна частина</p> <p>Вступ. Хвороба, її етіологія, патогенез, симптоми, синдроми, перебіг, діагноз, прогноз, лікування. Історія розвитку внутрішньої медицини в Україні</p> <p>Основи охорони праці у внутрішній медицині Поняття “внутрішні хвороби” та “пропедевтика внутрішніх хвороб”. Хвороба та етапи її розвитку. Етіологія й патогенез. Клінічні симптоми та синдроми. Перебіг хвороби. Діагноз, його види, етапи формування діагнозу. Прогноз хвороби. Лікування. Історія розвитку внутрішньої медицини в Україні. Вимоги охорони праці в приміщеннях відділень терапевтичного профілю, протитуберкульозних закладів. Пожежна безпека. Використання індивідуальних засобів захисту під час взяття біологічного матеріалу в терапевтичному відділенні, протитуберкульозному закладі. Заходи безпеки під час експлуатації медичної апаратури (електрокардіографів, електроінгаляторів тощо). Види відповідальності за порушення трудової дисципліни. Лабораторні дослідження крові.</p>	2
	Лекція	<p style="text-align: center;">Розділ 2. Пропедевтика внутрішніх хвороб</p> <p>Методи обстеження пацієнта</p> <p>Опитування та фізикальне (об’єктивне) обстеження пацієнта. Опитування, його значення та схема: паспортні дані, скарги пацієнтів (основні й додаткові), анамнез хвороби, анамнез життя. Загальний огляд. Загальний стан пацієнта. Свідомість, положення пацієнта (активне, пасивне, вимушене), уявлення про будову тіла. Огляд шкіри й видимих слизових оболонок. Розвиток і розподіл підшкірно-жирової клітковини. Огляд кістково-м’язової системи. Діагностичне значення виявлених змін. Місцевий огляд. Огляд голови (розміри, форма, огляд очей, носа, вух, губ, ротової порожнини), діагностичне значення. Методи пальпації, перкусії, аускультації. Правила й техніка їх проведення. Діагностичне значення цих методів обстеження пацієнта. Лабораторні методи дослідження. Значення загального аналізу крові та сечі в діагностиці внутрішніх хвороб. Рентгенологічні, ендоскопічні, ультразвукові, радіоізотопні</p>	2

		методи дослідження, методи функціональної діагностики. Роль і участь фельдшера в обстеженні пацієнта.	
2.	Лекція	<p>Методи обстеження пацієнтів із захворюваннями органів кровообігу</p> <p>Основні скарги та клінічні симптоми захворювань органів кровообігу.</p> <p>Загальний та місцевий огляд кардіологічних хворих (огляд ділянки серця та великих судин).</p> <p>Значення методик пальпації, перкусії та аускультації у визначенні діагнозу.</p> <p>Уявлення про методи інструментального обстеження та їх діагностичне значення (ЕКГ, фонокардіографія, ехокардіографія). Охорона праці під час роботи з електроприладами.</p> <p>Значення загального аналізу та біохімічного дослідження крові у встановленні діагнозу пацієнтів із захворюванням органів кровообігу.</p>	2
	Самостійна робота	<i>Захворювання дихання і кровообігу. Інструментальні методи обстеження</i>	2
3.	Лекція	<p>Методи обстеження пацієнтів із захворюваннями органів травлення, зокрема печінки, жовчних шляхів, підшлункової залози</p> <p>Основні скарги та клінічні симптоми захворювань органів травлення.</p> <p>Огляд пацієнтів (загальний та місцевий). Пальпація органів черевної порожнини (поверхнева та глибока), методика проведення та її послідовність. Жовтяниця (печінкова, надпечінкова, підпечінкова).</p> <p>Методи додаткового обстеження органів травлення (лабораторні, ендоскопічні, рентгенологічні, радіоізотопні, ультразвукові) та їх діагностичне значення.</p>	2
	Самостійна робота	<i>Методи обстеження пацієнта із захворюванням органів травлення: печінки, жовчно вивідних шляхів</i>	2
4.	Лекція	<p>Методи обстеження пацієнтів із захворюваннями нирок, крові, ендокринної системи, обміну речовин, опорно-рухового апарату</p> <p>Основні скарги та симптоми, характерні для захворювання нирок, крові, ендокринної системи, та особливості обстеження пацієнтів.</p> <p>Методи діагностики захворювань нирок та сечових шляхів.</p> <p>Діагностичне значення лабораторних досліджень сечі.</p>	2

	<p>Самостійна робота</p>	<p>Інструментальні методи обстеження. Методи діагностики опорно-рухового апарату. Методи діагностики в разі порушення обміну речовин.</p> <p>Методи діагностики захворювань крові. Охорона праці під час роботи зі склом, приладами зі скла.</p> <p>Методи діагностики захворювань ендокринної системи та їхнє значення.</p> <p><i>Методи обстеження пацієнтів із захворюваннями нирок, крові, ендокринної системи.</i></p>	<p>2</p>
<p>5.</p>	<p>Лекція</p>	<p>Розділ 3. Спеціальна частина</p> <p>Захворювання органів дихання: ХОЗЛ. гострий, хронічний бронхіт, бронхоектатична хвороба, бронхіальна астма, пневмосклероз</p> <p>Сприятливі фактори захворювання органів дихання. Основні клінічні симптоми та синдроми при захворюваннях органів дихання. Суть і клінічне значення діагностичних методів дослідження (флюорографія, бронхоскопія, бронхографія, аналіз харкотиння, аналіз крові). Принципи лікування гострих, хронічних та гнійних захворювань органів дихання, їх перебіг, профілактика та диспансеризація. Основні клінічні симптоми невідкладних станів при захворюваннях органів дихання, тактика фельдшера в наданні екстреної допомоги. Особливості перебігу та лікування захворювань в людей похилого та старечого віку.</p> <p>Гострий і хронічний бронхіт, бронхіальна астма, бронхоектатична хвороба, пневмосклероз. Визначення захворювання, класифікація, яку покладено в основу клінічного діагнозу. Етіологія, патогенез, патологічна анатомія, клінічні симптоми та синдроми захворювань. Особливості перебігу в людей похилого віку.</p> <p>Лабораторне, інструментальне та функціональне дослідження. Роль рентгенологічного бронхоскопічного обстеження при захворюваннях органів дихання. Техніка безпеки під час роботи в рентгенкабінетах, кабінетах функціональних досліджень. Лікування пацієнтів з різною легеневою патологією: профілактика захворювань. Диспансерне спостереження пацієнтів, роль фельдшера у проведенні диспансеризації пацієнтів.</p>	<p>2</p>
	<p>Самостійна робота</p>	<p><i>Пневмосклероз. Визначення. Етіологія. Патогенез. Симптоми. Діагностика. Лікування. Профілактика</i></p>	<p>1</p>
<p>6.</p>	<p>Лекція</p>	<p>Захворювання органів дихання: пневмонії, абсцес легень, рак легень, емфізема легень</p> <p>Сприятливі фактори захворювання органів дихання. Основні клінічні симптоми та синдроми при захворюваннях органів дихання. Суть і клінічне значення діагностичних методів дослідження (флюорографія, бронхоскопія, бронхографія, аналіз харкотиння, аналіз крові). Принципи лікування гострих, хронічних</p>	<p>2</p>

		<p>та гнійних захворювань органів дихання, їх перебіг, профілактика та диспансеризація. Основні клінічні симптоми невідкладних станів при захворюваннях органів дихання, тактика фельдшера в наданні екстреної допомоги. Особливості перебігу та лікування захворювань в людей похилого та старечого віку.</p> <p>Абсцес легень, пневмонія, емфізема легень, рак легень.</p> <p>Визначення захворювання, класифікація, яку покладено в основу клінічного діагнозу. Етіологія, патогенез, патологічна анатомія, клінічні симптоми та синдроми захворювань. Особливості перебігу в людей похилого віку.</p> <p>Лабораторне, інструментальне та функціональне дослідження. Роль рентгенологічного бронхоскопічного обстеження при захворюваннях органів дихання. Техніка безпеки під час роботи в рентгенкабінетах, кабінетах функціональних досліджень. Лікування пацієнтів з різною легеневою патологією: профілактика захворювань. Диспансерне спостереження пацієнтів, роль фельдшера у проведенні диспансеризації пацієнтів.</p>	
	<p>Самостійна робота</p>	<p><i>Емфізема легень. Визначення. Етіологія. Патогенез. Симптоми. Діагностика. Лікування. Профілактика</i></p>	<p>1</p>
<p>7.</p>	<p>Лекція</p>	<p>Захворювання органів дихання: туберкульоз легень, плеврити сухі та ексудативні, легеневе серце</p> <p>Сприятливі фактори захворювання органів дихання. Основні клінічні симптоми та синдроми при захворюваннях органів дихання. Суть і клінічне значення діагностичних методів дослідження (флюорографія, бронхоскопія, бронхографія, аналіз харкотиння, аналіз крові). Принципи лікування гострих, хронічних та гнійних захворювань органів дихання, їх перебіг, профілактика та диспансеризація. Основні клінічні симптоми невідкладних станів при захворюваннях органів дихання, тактика фельдшера в наданні екстреної допомоги. Особливості перебігу та лікування захворювань в людей похилого та старечого віку.</p> <p>Туберкульоз легень, плеврит — сухий та ексудативний, легеневе серце.</p> <p>Визначення захворювання, класифікація, яку покладено в основу клінічного діагнозу. Етіологія, патогенез, патологічна анатомія, клінічні симптоми та синдроми захворювань. Особливості перебігу в людей похилого віку.</p> <p>Лабораторне, інструментальне та функціональне дослідження. Роль рентгенологічного бронхоскопічного обстеження при захворюваннях органів дихання. Техніка безпеки під час роботи в рентгенкабінетах, кабінетах функціональних досліджень. Лікування пацієнтів з різною легеневою патологією: профілактика захворювань. Диспансерне спостереження пацієнтів, роль фельдшера у проведенні диспансеризації пацієнтів.</p> <p>Охорона праці під час роботи в протитуберкульозних закладах.</p>	<p>2</p>
	<p>Самостійна робота</p>	<p><i>Легеневе серце. Визначення. Етіологія. Патогенез. Симптоми. Діагностика. Лікування. Профілактика</i></p>	<p>1</p>

1.	Лекція	<p style="text-align: center;">4 семестр</p> <p style="text-align: center;">Захворювання органів кровообігу: ревматизм, міо-, ендо-,перикардити, набуті вади серця, кардіопатія, кардіосклероз</p> <p>Основні симптоми та синдроми захворювань органів кровообігу. Сприятливі фактори захворювань органів кровообігу. Принципи лікування. Профілактика та диспансеризація. Особливості дієтотерапії в разі захворювання органів кровообігу. Особливості перебігу деяких захворювань у людей похилого та старечого віку. Принципи контролю за хворими, що отримують антикоагулянти, серцеві глікозиди.</p> <p>Основні клінічні симптоми та синдроми захворювань органів кровообігу.</p> <p>Ревматизм. Уявлення про міокардит, ендокардит, перикардит неревматичного походження. Набуті вади серця. Атеросклероз. Кардіопатія, кардіосклероз</p> <p>Визначення суті кожного захворювання, класифікація, яку покладено в основу клінічного діагнозу. Етіологія, патогенез, патоморфологія захворювання (стисло, узагальнено). Основні клінічні симптоми та синдроми (больовий, аритмічний, серцевої недостатності), які характеризують кожне захворювання. Особливості перебігу захворювання у людей похилого віку.</p> <p>Методи лабораторної діагностики, основні показники. Методи інструментальної та функціональної діагностики, їх значення в розпізнаванні захворювання.</p> <p>Зміни на електрокардіограмі. Показання до амбулаторного й стаціонарного лікування, комплекс лікувальних заходів, групи лікарських засобів, які використовуються в кардіології, можливі ускладнення в разі їх застосування. Принципи організації догляду за пацієнтами. Дієтотерапія. Профілактика захворювань, визначення груп ризику, диспансеризація. Межовий артеріальний тиск.</p>	2
	Самостійна робота	<p style="text-align: center;"><i>Захворювання органів кровообігу: ревматизм, міо-, ендо-, перикардити, набуті вади серця, кардіопатія, кардіосклероз. Невідкладні стани в кардіології.</i></p>	1
2.	Лекція	<p style="text-align: center;">Захворювання органів кровообігу: гіпертонічна хвороба, симптоматична артеріальна гіпертензія, НЦД, атеросклероз, аритмії, кардіосклероз</p> <p>Основні симптоми та синдроми захворювань органів кровообігу. Сприятливі фактори захворювань органів кровообігу. Принципи лікування. Профілактика та диспансеризація. Особливості дієтотерапії в разі захворювання органів кровообігу. Особливості перебігу деяких захворювань у людей похилого та старечого віку. Принципи контролю за хворими, що отримують антикоагулянти, серцеві глікозиди.</p> <p>Основні клінічні симптоми та синдроми захворювань органів кровообігу.</p> <p>Гіпертонічна хвороба (первинна серцева гіпертензія), симптоматична артеріальна гіпертензія, нейроциркуляторна</p>	2

	<p><i>Самостійна робота</i></p>	<p>Показання до амбулаторного й стаціонарного лікування, комплекс лікувальних заходів, групи лікарських засобів, які використовуються в кардіології, можливі ускладнення в разі їх застосування. Принципи організації догляду за пацієнтами. Дієтотерапія. Профілактика захворювань, визначення груп ризику, диспансеризація.</p> <p>Невідкладні стани в кардіології (стенокардія, гостра судинна, гостра лівошлуночкова недостатність, кардіогенний шок, інфаркт міокарда, симптоматика, долікарська та медикаментозна допомога).</p> <p><i>Захворювання органів кровообігу: ІХС, стенокардія, інфаркт міокарда, гостра серцева і судинна недостатність</i></p>	<p>1</p>
<p>4.</p>	<p><i>Лекція</i></p>	<p>Захворювання органів травлення: гастрити, виразкова хвороба, рак шлунку</p> <p>Причини та сприятливі фактори гастритів, виразкової хвороби, раку шлунка.</p> <p>Основні клінічні симптоми в разі цих захворювань. Клінічні симптоми невідкладних станів у гастроентерології. Фактори ризику та соціальне значення захворювань, які вони спричинюють. Суть і клінічне значення діагностичних методів обстеження (ендоскопічних, рентгенологічних, біохімічних і т. п.). Принципи лікування, заходи профілактики названих захворювань. Принципи лікувального харчування, характеристика дієт.</p> <p>Основні клінічні симптоми та синдроми при захворюваннях органів травлення. Гострий і хронічний гастрит. Виразкова хвороба шлунка й дванадцятипалої кишки. Рак шлунка.</p> <p>Визначення захворювання. Етіологія, класифікація, яку покладено в основу клінічного діагнозу. Патогенез захворювань (стисло, узагальнено). Основні клінічні симптоми та синдроми (больовий, шлункової та кишкової диспепсії, астеновегетативний, порушення травлення та всмоктування), які характерні для захворювання органів травлення. Особливості перебігу захворювання в людей похилого віку.</p> <p>Показники лабораторних досліджень, значення рентгенологічного, ендоскопічного, ультразвукового, радіоізотопного та інших сучасних методів обстеження для діагностики захворювань органів травлення. Основні принципи дієтичного та медикаментозного лікування. Показання до амбулаторного та стаціонарного лікування, обсяг диспансерного спостереження в умовах фельдшерсько-акушерського пункту, поліклініки.</p>	<p>2</p>
	<p><i>Самостійна робота</i></p>	<p><i>Захворювання органів травлення: гастрити, виразкова хвороба, рак шлунку. Гострий гастрит: визначення, етіологія, патогенез, симптоми, лікування</i></p>	<p>1</p>

		<p style="text-align: center;"><i>3 семестр</i></p> <p>Розділ 2. Пропедевтика внутрішніх хвороб Методи обстеження пацієнта: опитування, огляд, оцінювання загального стану пацієнта, свідомість.</p> <p>Опитування пацієнтів: паспортні дані, скарги пацієнтів, їх деталізація, анамнез захворювання, умови життя, спадковий та алергологічний анамнез. Огляд пацієнта: оцінювання його загального стану, свідомість, положення в ліжку, загальний огляд. Місцевий огляд пацієнта.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — проведення опитування; — проведення огляду; — проведення пальпації; <p>Методи обстеження пацієнта: перкусія, пальпація, аускультация</p> <p>Оволодіння методикою пальпації шкіри, лімфатичних вузлів, грудної клітки, органів черевної порожнини (поверхнева пальпація).</p> <p>Правила проведення перкусії. Пальпація пульсу, визначення його характеристик. Вивчення методики проведення порівняльної перкусії. Визначення перкуторних звуків у нормі.</p> <p>Правила проведення аускультатії.</p> <p>Діагностичне значення пальпації, перкусії, аускультатії.</p> <p>Оцінювання даних загального аналізу крові. Оцінювання даних загального аналізу сечі.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — проведення перкусії; — проведення аускультатії; — оцінювання показників загального аналізу крові; — оцінювання показників загального аналізу сечі. <p><i>Лабораторне дослідження крові</i></p> <p>Методи обстеження пацієнтів із захворюваннями органів кровообігу</p> <p>Опитування пацієнтів із захворюваннями органів кровообігу.</p> <p>Загальний та місцевий огляд кардіологічних пацієнтів. Визначення характеру пульсу. Пальпація ділянки серця (визначення верхівкового поштовху). Визначення межі відносної серцевої тупості. Визначення методики аускультатії серця. Вимірювання артеріального тиску.</p> <p>Складання плану лабораторного та інструментального обстеження пацієнтів. Вивчення методу електрокардіографії. Охорона праці під час роботи з електрокардіографом.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — опитування пацієнтів із захворюваннями органів кровообігу; — огляд кардіологічних пацієнтів; 	<p style="text-align: center;">4</p> <p style="text-align: center;">1</p> <p style="text-align: center;">4</p>
<p>1.</p>	<p>Практичне заняття</p> <p style="text-align: center;"><i>Самостійна робота</i></p>		
<p>2.</p>	<p>Практичне заняття</p>		

	<p><i>Самостійна робота</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> — вивчення верхівкового поштовху; — визначення меж відносної серцевої тупості; — проведення аускультатії серця, характеристика тонів; — визначення пульсу та його характеристика; — вимірювання артеріального тиску; — запис ЕКГ. <p><i>Інструментальні методи дослідження</i></p>	1
3.	<p><i>Практичне заняття</i></p>	<p>Методи обстеження пацієнтів із захворюваннями органів травлення, зокрема печінки, жовчних шляхів, підшлункової залози</p> <p>Проведення опитування та огляду пацієнтів із патологією органів травлення, зокрема печінки, жовчних шляхів, підшлункової залози. Вивчення методики проведення поверхневої та глибокої пальпації органів черевної порожнини, правила пальпації печінки, діагностичне значення.</p> <p>Підготовка пацієнтів до лабораторних та інструментальних методів дослідження.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — опитування пацієнтів із захворюваннями органів травлення; — проведення огляду, поверхневої та глибокої пальпації, органів черевної порожнини. Аналіз отриманих даних; — визначення нижньої межі печінки за допомогою пальпації. — проведення дуоденального та фракційного зондування, визначення діагностичного значення метода РН-метрії шлункового соку; — підготовка пацієнтів до рентгенологічних методів обстеження (рентгенографії шлунка, іригоскопії, холецистографії). 	4
	<p><i>Самостійна робота</i></p>	<p><i>Методи обстеження пацієнтів із захворюваннями органів травлення</i></p>	2
4.	<p><i>Практичне заняття</i></p>	<p>Методи обстеження пацієнтів із захворюваннями ендокринної системи, обміну речовин, опорно-рухового апарату</p> <p>Проведення опитування та фізикального обстеження пацієнтів із захворюваннями ендокринної системи, обміну речовин, опорно-рухового апарату. Визначення вмісту глюкози й ацетону в сечі експрес-методом. Оцінювання даних лабораторних досліджень та основного обміну. Охорона праці під час роботи зі склом, приладами зі скла</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — підготовка пацієнта до визначення основного обміну. — підготовка пацієнтів до глюкозуричного профілю; — визначення вмісту білка, глюкози та кетонів у сечі експрес-методами, оцінювання результатів. 	4

5.	<p><i>Самостійна робота</i></p> <p><i>Практичне заняття</i></p>	<p><i>Методи обстеження пацієнтів із захворюваннями ендокринної системи, обміну речовин, опорно-рухового апарату</i></p> <p>Захворювання органів дихання: гострий та хронічний бронхіт</p> <p>Опитування та фізикальне (об'єктивне та суб'єктивне) обстеження пацієнтів із захворюваннями гострого і хронічного бронхітів.</p> <p>Аналіз отриманих даних, визначення основних синдромів (обструктивного, дихальної недостатності, запалення легеневої тканини, інтоксикаційного та ін.)</p> <p>Встановлення діагнозу, призначення додаткових методів обстеження. Вибір комплексного лікування та здійснення догляду за пацієнтами.</p> <p>Тактика фельдшера під час надання невідкладної допомоги пацієнтам з бронхоспазмом, кровохарканням.</p> <p>Заповнення медичної документації, виписування рецептів.</p> <p>Організація роботи з профілактики захворювань в умовах фельдшерсько-акушерського пункту, поліклініки.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — опитування пацієнта, деталізація скарг пульмонологічних пацієнтів; — проведення фізикального (об'єктивного) обстеження (огляд, пальпація, перкусія грудної клітки, аускультация легень); — спостереження за диханням, підрахунок дихальних рухів; — збирання харкотиння для загального аналізу, бактеріологічного дослідження, та на чутливість мікрофлори до антибіотиків; — вимірювання температури тіла, догляд за пацієнтами з гарячкою; — проведення оксигенотерапії; — проведення проби на чутливість до антибіотиків, розведення та введення антибіотиків; — виконання найпростіших фізіотерапевтичних процедур (гірчичники, банки, компреси); — невідкладна допомога в разі гострих терапевтичних станів; — виконання внутрішньовенних, внутрішньом'язових ін'єкцій. <p>Захворювання органів дихання: бронхіальна астма</p> <p>Опитування та фізикальне (об'єктивне та суб'єктивне) обстеження пацієнтів із захворюваннями бронхіальної астми.</p> <p>Аналіз отриманих даних, визначення основних синдромів (обструктивного, дихальної недостатності, запалення легеневої тканини, інтоксикаційного та ін.)</p> <p>Встановлення діагнозу, призначення додаткових методів обстеження. Вибір комплексного лікування та здійснення догляду за пацієнтами.</p> <p>Тактика фельдшера під час надання невідкладної допомоги пацієнтам з бронхоспазмом, кровохарканням.</p> <p>Заповнення медичної документації, виписування рецептів.</p> <p>Організація роботи з профілактики захворювань в умовах фельдшерсько-акушерського пункту, поліклініки.</p>	<p>2</p> <p>4</p>
----	---	---	-------------------

	<p><i>Самостійна робота</i></p>	<p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — опитування пацієнта, деталізація скарг пульмонологічних пацієнтів; — проведення фізикального (об’єктивного) обстеження (огляд, пальпація, перкусія грудної клітки, аускультация легень); — спостереження за диханням, підрахунок дихальних рухів; — збирання харкотиння для загального аналізу, бактеріологічного дослідження, та на чутливість мікрофлори до антибіотиків; — вимірювання температури тіла, догляд за пацієнтами з гарячкою; — проведення оксигенотерапії; — проведення проби на чутливість до антибіотиків, розведення та введення антибіотиків; — виконання найпростіших фізіотерапевтичних процедур (гірчичники, банки, компреси); — невідкладна допомога в разі гострих терапевтичних станів; — виконання внутрішньовенних, внутрішньом’язових ін’єкцій. <p><i>Гострий бронхіт</i></p>	<p>1</p>
<p>6.</p>	<p><i>Практичне заняття</i></p>	<p>Захворювання органів дихання: пневмонія</p> <p>Опитування та фізикальне (об’єктивне та суб’єктивне) обстеження пацієнтів із захворюваннями пневмонії.</p> <p>Аналіз отриманих даних, визначення основних синдромів (обструктивного, дихальної недостатності, запалення легеневої тканини, інтоксикаційного та ін.)</p> <p>Встановлення діагнозу, призначення додаткових методів обстеження. Вибір комплексного лікування та здійснення догляду за пацієнтами.</p> <p>Тактика фельдшера під час надання невідкладної допомоги пацієнтам з бронхоспазмом, кровохарканням.</p> <p>Заповнення медичної документації, виписування рецептів.</p> <p>Організація роботи з профілактики захворювань в умовах фельдшерсько-акушерського пункту, поліклініки.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — опитування пацієнта, деталізація скарг пульмонологічних пацієнтів; — проведення фізикального (об’єктивного) обстеження (огляд, пальпація, перкусія грудної клітки, аускультация легень); — спостереження за диханням, підрахунок дихальних рухів; — збирання харкотиння для загального аналізу, бактеріологічного дослідження, та на чутливість мікрофлори до антибіотиків; — вимірювання температури тіла, догляд за пацієнтами з гарячкою; — проведення оксигенотерапії; — проведення проби на чутливість до антибіотиків, розведення та введення антибіотиків; 	<p>4</p>

		<ul style="list-style-type: none"> — виконання найпростіших фізіотерапевтичних процедур (гірчичники, банки, компреси); — невідкладна допомога в разі гострих терапевтичних станів; — виконання внутрішньовенних, внутрішньом'язових ін'єкцій. <p>Захворювання органів дихання: абсцес легень</p> <p>Опитування та фізикальне (об'єктивне та суб'єктивне) обстеження пацієнтів із захворюваннями абсцесу легень.</p> <p>Аналіз отриманих даних, визначення основних синдромів (обструктивного, дихальної недостатності, запалення легеневої тканини, інтоксикаційного та ін.)</p> <p>Встановлення діагнозу, призначення додаткових методів обстеження. Вибір комплексного лікування та здійснення догляду за пацієнтами.</p> <p>Тактика фельдшера під час надання невідкладної допомоги пацієнтам з бронхоспазмом, кровохарканням.</p> <p>Заповнення медичної документації, виписування рецептів.</p> <p>Організація роботи з профілактики захворювань в умовах фельдшерсько-акушерського пункту, поліклініки.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — опитування пацієнта, деталізація скарг пульмонологічних пацієнтів; — проведення фізикального (об'єктивного) обстеження (огляд, пальпація, перкусія грудної клітки, аускультация легень); — спостереження за диханням, підрахунок дихальних рухів; — збирання харкотиння для загального аналізу на мікобактерії туберкульозу, атипіві клітини, бактеріологічного дослідження та на чутливість мікрофлори до антибіотиків; — вимірювання температури тіла, догляд за пацієнтами з гарячкою; — проведення оксигенотерапії; — проведення проби на чутливість до антибіотиків, розведення та введення антибіотиків; — виконання найпростіших фізіотерапевтичних процедур (гірчичники, банки, компреси); — невідкладна допомога в разі гострих терапевтичних станів; — виконання внутрішньовенних, внутрішньом'язових ін'єкцій. <p><i>Догляд за пацієнтами при пневмонії</i></p>	1
7.	<p>Самостійна робота</p> <p>Практичне заняття</p>	<p>Захворювання органів дихання: бронхоектатична хвороба, рак легень</p> <p>Опитування та фізикальне (об'єктивне та суб'єктивне) обстеження пацієнтів із захворюваннями бронхоектатичної хвороби та раком легень.</p> <p>Аналіз отриманих даних, визначення основних синдромів (обструктивного, дихальної недостатності, запалення легеневої тканини, інтоксикаційного та ін.)</p> <p>Встановлення діагнозу, призначення додаткових методів</p>	4

	<p>Самостійна робота</p>	<p>обстеження. Вибір комплексного лікування та здійснення догляду за пацієнтами.</p> <p>Тактика фельдшера під час надання невідкладної допомоги пацієнтам з бронхоспазмом, кровохарканням.</p> <p>Заповнення медичної документації, виписування рецептів.</p> <p>Організація роботи з профілактики захворювань в умовах фельдшерсько-акушерського пункту, поліклініки.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — опитування пацієнта, деталізація скарг пульмонологічних пацієнтів; — проведення фізикального (об'єктивного) обстеження (огляд, пальпація, перкусія грудної клітки, аускультация легень); — спостереження за диханням, підрахунок дихальних рухів; — збирання харкотиння для загального аналізу на мікобактерії туберкульозу, атипові клітини, бактеріологічного дослідження та на чутливість мікрофлори до антибіотиків; — вимірювання температури тіла, догляд за пацієнтами з гарячкою; — проведення оксигенотерапії; — проведення проби на чутливість до антибіотиків, розведення та введення антибіотиків; — виконання найпростіших фізіотерапевтичних процедур (гірчичники, банки, компреси); — невідкладна допомога в разі гострих терапевтичних станів; — виконання внутрішньовенних, внутрішньом'язових ін'єкцій. <p><i>Догляд за пацієнтами з бронхоектатичною хворобою</i></p>	<p>1</p>
--	-------------------------------------	---	-----------------

		4 семестр	
1.	Практичне заняття	<p>Захворювання органів дихання: туберкульоз легень</p> <p>Опитування та фізикальне (об'єктивне та суб'єктивне) обстеження пацієнтів із захворюваннями туберкульозу легень.</p> <p>Аналіз отриманих даних, визначення основних синдромів (обструктивного, дихальної недостатності, запалення легеневої тканини, інтоксикаційного та ін.)</p> <p>Встановлення діагнозу, призначення додаткових методів обстеження. Вибір комплексного лікування та здійснення догляду за пацієнтами.</p> <p>Тактика фельдшера під час надання невідкладної допомоги пацієнтам з бронхоспазмом, кровохарканням.</p> <p>Заповнення медичної документації, виписування рецептів.</p> <p>Організація роботи з профілактики захворювань в умовах фельдшерсько-акушерського пункту, поліклініки.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — опитування пацієнта, деталізація скарг пульмонологічних пацієнтів; — проведення фізикального (об'єктивного) обстеження (огляд, пальпація, перкусія грудної клітки, аускультация легень); — спостереження за диханням, підрахунок дихальних рухів; — збирання харкотиння для загального аналізу на мікобактерії туберкульозу, атипіві клітини, бактеріологічного дослідження та на чутливість мікрофлори до антибіотиків; — вимірювання температури тіла, догляд за пацієнтами з гарячкою; — проведення оксигенотерапії; — проведення проби на чутливість до антибіотиків, розведення та введення антибіотиків; — виконання найпростіших фізіотерапевтичних процедур (гірчичники, банки, компреси); — невідкладна допомога в разі гострих терапевтичних станів; — виконання внутрішньовенних, внутрішньом'язових ін'єкцій; — виконання проби Манту. 	4
	Самостійна робота	<i>Емфізема легень</i>	1
2.	Практичне заняття	<p>Захворювання органів дихання: ексудативний та сухий плеврит</p> <p>Опитування та фізикальне (об'єктивне та суб'єктивне) обстеження пацієнтів із захворюваннями сухого та ексудативного плевритів.</p> <p>Аналіз отриманих даних, визначення основних синдромів (обструктивного, дихальної недостатності, запалення легеневої тканини, інтоксикаційного та ін.)</p> <p>Встановлення діагнозу, призначення додаткових методів обстеження. Вибір комплексного лікування та здійснення догляду за пацієнтами.</p> <p>Тактика фельдшера під час надання невідкладної допомоги</p>	4

		<p>пацієнтам з бронхоспазмом, кровохарканням. Заповнення медичної документації, виписування рецептів. Організація роботи з профілактики захворювань в умовах фельдшерсько-акушерського пункту, поліклініки.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — опитування пацієнта, деталізація скарг пульмонологічних пацієнтів; — проведення фізикального (об'єктивного) обстеження (огляд, пальпація, перкусія грудної клітки, аускультация легень); — спостереження за диханням, підрахунок дихальних рухів; — збирання харкотиння для загального аналізу на мікобактерії туберкульозу, атипові клітини, бактеріологічного дослідження та на чутливість мікрофлори до антибіотиків; — вимірювання температури тіла, догляд за пацієнтами з гарячкою; — проведення оксигенотерапії; — проведення проби на чутливість до антибіотиків, розведення та введення антибіотиків; — виконання найпростіших фізіотерапевтичних процедур (гірчичники, банки, компреси); — невідкладна допомога в разі гострих терапевтичних станів; — виконання внутрішньовенних, внутрішньом'язових ін'єкцій; — підготовка інструментарію до виконання плевральної пункції. <p><i>Легеневе серце</i></p>	<p>1</p>
<p>3.</p>	<p>Практичне заняття</p>	<p>Плевмосклероз</p> <p>Опитування та фізикальне обстеження пацієнтів із захворюваннями: ревматизм. Аналіз клінічних симптомів і синдромів захворювання, визначення стану пацієнта. Аналіз лабораторних та інструментальних методів обстеження. Встановлення діагнозу на підставі даних обстеження, додаткових методів. Визначення показань до стаціонарного та амбулаторного лікування. Вибір комплексного лікування та догляд за пацієнтами. Визначення тактики фельдшера при наданні невідкладної допомоги в умовах фельдшерсько-акушерського пункту, машини швидкої допомоги, в стаціонарі. Проведення профілактичних оглядів, визначення груп ризику, диспансеризація в умовах фельдшерсько-акушерського пункту, поліклініки. Заповнення медичної документації. Виписування рецептів.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — опитування, огляд пацієнтів, пальпація, перкусія, аускультация ділянки серця; — визначення стану тяжкості пацієнта; — визначення пульсу, вимірювання артеріального тиску та аналіз результатів; — проведення внутрішньом'язових, підшкірних ін'єкцій, 	<p>4</p>

	<p><i>Самостійна робота</i></p>	<p>Заповнення медичної документації. Виписування рецептів.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — опитування, огляд пацієнтів, пальпація, перкусія, аускультация ділянки серця; — визначення стану тяжкості пацієнта; — визначення пульсу, вимірювання артеріального тиску та аналіз результатів; — запис електрокардіограми, визначення частоти серцевих скорочень, ритму, патологічних змін (інфаркту міокарда); — проведення внутрішньом'язових, підшкірних ін'єкцій, внутрішньовенних краплинних і струминних вливань; — застосування наркотичних засобів і правила ведення документації; — введення біциліну, олійних розчинів; — дієтотерапія при захворюваннях органів кровообігу (складання однодобового меню). <p><i>Атеросклероз</i></p>	<p>2</p>
<p>6</p>	<p><i>Практичне заняття</i></p>	<p>Захворювання органів кровообігу: кардіопатія</p> <p>Опитування та фізикальне обстеження пацієнтів із захворюваннями органів кровообігу: кардіопатія. Аналіз клінічних симптомів і синдромів захворювання, визначення стану пацієнта. Аналіз лабораторних та інструментальних методів обстеження, робота з електрокардіографом та аналіз значних патологічних змін на електрокардіограмі.</p> <p>Встановлення діагнозу на підставі даних обстеження, додаткових методів. Визначення показань до стаціонарного та амбулаторного лікування. Вибір комплексного лікування та догляд за пацієнтами. Визначення тактики фельдшера при наданні невідкладної допомоги в умовах фельдшерсько-акушерського пункту, машини швидкої допомоги, в стаціонарі. Проведення профілактичних оглядів, визначення груп ризику, диспансеризація в умовах фельдшерсько-акушерського пункту, поліклініки.</p> <p>Заповнення медичної документації. Виписування рецептів.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — опитування, огляд пацієнтів, пальпація, перкусія, аускультация ділянки серця; — визначення стану тяжкості пацієнта; — визначення пульсу, вимірювання артеріального тиску та аналіз результатів; — запис електрокардіограми, визначення частоти серцевих скорочень, ритму — проведення внутрішньом'язових, підшкірних ін'єкцій, внутрішньовенних краплинних і струминних вливань; — застосування наркотичних засобів і правила ведення документації; — дієтотерапія при захворюваннях органів кровообігу (складання однодобового меню); 	<p>4</p>

7.	<p><i>Самостійна робота</i></p> <p><i>Практичне заняття</i></p>	<p><i>Кардіопатія</i></p> <p>Захворювання органів кровообігу: ІХС, стенокардія, кардіосклероз</p> <p>Опитування та фізикальне обстеження пацієнтів із захворюваннями органів кровообігу. Аналіз клінічних симптомів і синдромів кожного захворювання, визначення стану пацієнта. Аналіз лабораторних та інструментальних методів обстеження, робота з електрокардіографом та аналіз значних патологічних змін на електрокардіограмі.</p> <p>Встановлення діагнозу на підставі даних обстеження, додаткових методів. Визначення показань до стаціонарного та амбулаторного лікування. Вибір комплексного лікування та догляд за пацієнтами. Визначення тактики фельдшера при наданні невідкладної допомоги в умовах фельдшерсько-акушерського пункту, машини швидкої допомоги, в стаціонарі. Проведення профілактичних оглядів, визначення груп ризику, диспансеризація в умовах фельдшерсько-акушерського пункту, поліклініки. Заповнення медичної документації. Виписування рецептів.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — опитування, огляд пацієнтів, пальпація, перкусія, аускультация ділянки серця; — визначення стану тяжкості пацієнта; — визначення пульсу, вимірювання артеріального тиску та аналіз результатів; — запис електрокардіограми, визначення частоти серцевих скорочень, ритму, патологічних змін (інфаркту міокарда); — проведення внутрішньом'язових, підшкірних ін'єкцій, внутрішньовенних краплинних і струминних вливань; — застосування наркотичних засобів і правила ведення документації; — надання невідкладної допомоги в разі больового синдрому в ділянці серця — догляд за пацієнтами: контроль за дієтичним харчуванням — дієтотерапія при захворюваннях органів кровообігу (складання однодобового меню). 	<p>2</p> <p>4</p>
8.	<p><i>Самостійна робота</i></p> <p><i>Практичне заняття</i></p>	<p><i>Стенокардія, принцметана. Догляд за пацієнтами</i></p> <p>Захворювання органів кровообігу: аритмії</p> <p>Опитування та фізикальне обстеження пацієнтів із захворюваннями органів кровообігу. Аналіз клінічних симптомів і синдромів кожного захворювання, визначення стану пацієнта. Аналіз лабораторних та інструментальних методів обстеження, робота з електрокардіографом та аналіз значних патологічних змін на електрокардіограмі.</p>	<p>2</p> <p>4</p>

	<p><i>Самостійна робота</i></p>	<p>Встановлення діагнозу на підставі даних обстеження, додаткових методів. Визначення показань до стаціонарного та амбулаторного лікування. Вибір комплексного лікування та догляд за пацієнтами. Визначення тактики фельдшера при наданні невідкладної допомоги в умовах фельдшерсько-акушерського пункту, машини швидкої допомоги, в стаціонарі. Проведення профілактичних оглядів, визначення груп ризику, диспансеризація в умовах фельдшерсько-акушерського пункту, поліклініки. Заповнення медичної документації. Виписування рецептів.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — опитування, огляд пацієнтів, пальпація, перкусія, аускультация ділянки серця; — визначення стану тяжкості пацієнта; — визначення пульсу, вимірювання артеріального тиску та аналіз результатів; — запис електрокардіограми, визначення частоти серцевих скорочень, ритму, патологічних змін (інфаркту міокарда); — проведення внутрішньом'язових, підшкірних ін'єкцій, внутрішньовенних краплинних і струминних вливань; — надання невідкладної допомоги в разі порушення серцевого ритму; — догляд за пацієнтами: контроль за дієтичним харчуванням; — дієтотерапія при захворюваннях органів кровообігу (складання однодобового меню). <p><i>Гостра судинна недостатність</i></p>	<p>2</p>
<p>9.</p>	<p><i>Практичне заняття</i></p>	<p>Захворювання органів травлення: гострі та хронічні гастрити, рак шлунку</p> <p>Опитування та фізикальне обстеження пацієнтів із захворюваннями органів травлення.</p> <p>Аналіз основних клінічних симптомів і синдромів та визначення стану тяжкості пацієнта. Оцінювання результатів лабораторних та інструментальних обстежень травної системи. Встановлення діагнозу. Визначення показань до стаціонарного й амбулаторного лікування. Вибір комплексного лікування (дієтотерапія, режим, лікарські засоби, фітотерапія та ін.). Догляд за пацієнтом при блюванні, метеоризмі. Догляд за пацієнтом з асцитом, закрепом, гострим гастритом. Проведення шлункового та дуоденального зондування, аналіз результатів.</p> <p>Підготовка пацієнтів до ендоскопічного, рентгенологічного, ультразвукового обстеження, рН-метрії. Взяття калу на лабораторне дослідження; аналіз отриманих результатів.</p> <p>Визначення стану тяжкості пацієнта та надання невідкладної допомоги в разі шлункової кровотечі, печінкової кольки (в умовах фельдшерсько-акушерського пункту, машини швидкої допомоги, стаціонару). Проведення диспансерного огляду пацієнтів та профілактика загострень в умовах фельдшерсько-акушерського</p>	<p>4</p>

	<p><i>Самостійна робота</i></p>	<p>пункту. Ведення медичної документації. Виписування рецептів.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — опитування пацієнта; — фізикальне обстеження органів черевної порожнини та визначення стану тяжкості пацієнта; — допомога пацієнтові з больовим синдромом, шлунковою кровотечею; — догляд за пацієнтами під час блювання; — промивання шлунка; — підготовка до ендоскопічного обстеження органів травлення; — підготовка до ультразвукового, радіоізотопного обстеження органів травлення, рН-метрії; — взяття крові на біохімічне дослідження. Індивідуальний захист від професійних захворювань; — взяття калу для лабораторних досліджень (копрологічного, для визначення наявності яєць гельмінтів та найпростіших, прихованої крові, бактеріологічного обстеження). — застосування газовивідної трубки; <p><i>Гастрити гострі та хронічні. Визначення. Етіологія</i></p>	<p>2</p>
<p>10.</p>	<p><i>Практичне заняття</i></p>	<p>Захворювання органів травлення: виразкова хвороба шлунку та 12- палої кишки, хронічний ентероколіт</p> <p>Опитування та фізикальне обстеження пацієнтів із захворюваннями органів травлення.</p> <p>Аналіз основних клінічних симптомів і синдромів та визначення стану тяжкості пацієнта. Оцінювання результатів лабораторних та інструментальних обстежень травної системи. Встановлення діагнозу. Визначення показань до стаціонарного й амбулаторного лікування. Вибір комплексного лікування (дієтотерапія, режим, лікарські засоби, фітотерапія та ін.). Догляд за пацієнтом при блюванні, метеоризмі. Догляд за пацієнтом з закрепом. Проведення шлункового та дуоденального зондування, аналіз результатів.</p> <p>Підготовка пацієнтів до ендоскопічного, рентгенологічного, ультразвукового обстеження, рН-метрії. Взяття калу на лабораторне дослідження; аналіз отриманих результатів.</p> <p>Визначення стану тяжкості пацієнта та надання невідкладної допомоги в разі шлункової кровотечі, (в умовах фельдшерсько-акушерського пункту, машини швидкої допомоги, стаціонару). Проведення диспансерного огляду пацієнтів та профілактика загострень в умовах фельдшерсько-акушерського пункту. Ведення медичної документації. Виписування рецептів.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — опитування пацієнта; — фізикальне обстеження органів черевної порожнини та визначення стану тяжкості пацієнта; — допомога пацієнтові з больовим синдромом, шлунковою 	<p>4</p>

	<p><i>Самостійна робота</i></p>	<p>кровотечею;</p> <ul style="list-style-type: none"> — догляд за пацієнтами під час блювання; — промивання шлунка; — підготовка до ендоскопічного обстеження органів травлення; — підготовка до ультразвукового, радіоізотопного обстеження органів травлення, рН-метрії; — взяття крові на біохімічне дослідження. Індивідуальний захист від професійних захворювань; — взяття сечі на діастазу; — взяття калу для лабораторних досліджень (копрологічного, для визначення наявності яєць гельмінтів та найпростіших, прихованої крові, бактеріологічного обстеження). — застосування газовивідної трубки; — проведення різних видів клізм (очисної, послаблювальної, сифонної, краплинної, лікувальної); — підготовка та проведення дуоденального зондування. <p><i>Хронічний ентероколіт. Визначення. Етіологія.</i></p>	<p>2</p>
--	-------------------------------------	--	----------

		5 Семестр	
1.	<i>Лекція</i>	<p style="text-align: center;">Захворювання органів травлення: хронічний ентероколіт, хронічний гепатит, цироз печінки</p> <p>Причини та сприятливі фактори хронічного гепатиту, цирозу.</p> <p>Основні клінічні симптоми в разі цих захворювань. Поняття про ентероколіти. Клінічні симптоми невідкладних станів у гастроентерології. Фактори ризику та соціальне значення захворювань, які вони спричиняють. Суть і клінічне значення діагностичних методів обстеження (ендоскопічних, рентгенологічних, біохімічних і т. п.). Принципи лікування, заходи профілактики названих захворювань. Принципи лікувального харчування, характеристика дієт.</p> <p>Основні клінічні симптоми та синдроми при захворюваннях органів травлення. Хронічний ентероколіт. Хронічний гепатит. Цироз печінки.</p> <p>Визначення захворювання. Етіологія, класифікація, яку покладено в основу клінічного діагнозу. Патогенез захворювань (стисло, узагальнено). Основні клінічні симптоми та синдроми (больовий, шлункової та кишкової диспепсії, астеновегетативний, порушення травлення та всмоктування, жовтяничний та ін.), які характерні для захворювання органів травлення. Особливості перебігу захворювання в людей похилого віку.</p> <p>Показники лабораторних досліджень, значення рентгенологічного, ендоскопічного, ультразвукового, радіоізотопного та інших сучасних методів обстеження для діагностики захворювань органів травлення. Основні принципи дієтичного та медикаментозного лікування. Показання до амбулаторного та стаціонарного лікування, обсяг диспансерного спостереження в умовах фельдшерсько-акушерського пункту, поліклініки.</p>	2
	<i>Самостійна робота</i>	<i>Ентероколіт. Хронічний холоцестит. Дискенезія жовчних шляхів</i>	1
2.	<i>Лекція</i>	<p style="text-align: center;">Захворювання нирок і сечових шляхів: гострий та хронічний гломерулонефрит, пієлонефрит, гостра та хронічна ниркова недостатність</p> <p>Основні клінічні симптоми захворювання нирок та сечових шляхів. Фактори, які впливають на можливі захворювання нирок. Особливості перебігу захворювань у вагітних та людей похилого віку. Основні методи діагностики захворювань нирок та сечових шляхів. Догляд за пацієнтами. Принципи лікування та профілактики захворювань.</p> <p>Основні клінічні симптоми та синдроми. Гострий та хронічний гломерулонефрит.</p> <p>Гострий та хронічний пієлонефрит.</p> <p>Визначення кожного захворювання, класифікація, яку</p>	2

		<p>покладено в основу клінічного діагнозу. Етіологія, патогенез захворювання (стисло, узагальнено).</p> <p>Основні клінічні симптоми та синдроми (сечовий, нефротичний, гіпертензивний, ниркової недостатності тощо), характерні для захворювання.</p> <p>Лабораторна діагностика й аналіз результатів. Роль рентгенологічного, ультразвукового, ендоскопічного та інших сучасних методів обстеження в установленні діагнозу. Показання до стаціонарного та амбулаторного лікування. Комплексне лікування пацієнтів (режим, дієта, медикаментозне, санітарно-курортне лікування, фітотерапія), уявлення про сучасні методи лікування ниркової недостатності, показання до проведення гемодіалізу. Догляд за пацієнтами із захворюваннями сечової системи. Профілактика захворювань та їх ускладнень, диспансерне спостереження за пацієнтами, прогноз. Ускладнення захворювань. Симптоматика й допомога в разі ниркової коліки.</p> <p>Основні клінічні симптоми захворювання нирок та сечових шляхів. Фактори, які впливають на можливі захворювання нирок. Особливості перебігу захворювань у вагітних та людей похилого віку. Основні методи діагностики захворювань нирок та сечових шляхів. Догляд за пацієнтами. Принципи лікування та профілактики захворювань.</p> <p>Основні клінічні симптоми та синдроми. Нирковокам'яна хвороба. Цистит. Гостра й хронічна ниркова недостатність.</p> <p>Визначення кожного захворювання, класифікація, яку покладено в основу клінічного діагнозу. Етіологія, патогенез захворювання (стисло, узагальнено).</p> <p>Основні клінічні симптоми та синдроми (сечовий, нефротичний, гіпертензивний, ниркової недостатності тощо), характерні для захворювання.</p> <p>Лабораторна діагностика й аналіз результатів. Роль рентгенологічного, ультразвукового, ендоскопічного та інших сучасних методів обстеження в установленні діагнозу. Показання до стаціонарного та амбулаторного лікування. Комплексне лікування пацієнтів (режим, дієта, медикаментозне, санітарно-курортне лікування, фітотерапія), уявлення про сучасні методи лікування ниркової недостатності, показання до проведення гемодіалізу. Догляд за пацієнтами із захворюваннями сечової системи. Профілактика захворювань та їх ускладнень, диспансерне спостереження за пацієнтами, прогноз. Ускладнення захворювань. Симптоматика й допомога в разі ниркової коліки.</p>	
	<p><i>Самостійна робота</i></p>	<p><i>Цистит</i></p>	<p>1</p>
<p>3.</p>	<p><i>Лекція</i></p>	<p>Цукровий діабет і його ускладнення.</p> <p>Причини та сприятливі фактори захворювань. Клініка, принципи діагностики, профілактики, диспансеризації. Суть, клінічні симптоми та можливі ускладнення цукрового діабету. Невідкладна допомога при комах. Особливості інсулінотерапії. Принципи догляду за пацієнтами із захворюваннями щитоподібної</p>	<p>2</p>

		<p>залози та цукровим діабетом. Принципи дієтотерапії в разі цукрового діабету.</p> <p>Цукровий діабет та його ускладнення..</p> <p>Методи діагностики ендокринних захворювань (лабораторні, функціональні, ультразвукові, радіоізотопні), нормальні та патологічні показники обстеження крові та сечі на вміст глюкози. Показання до амбулаторного лікування, планової й термінової госпіталізації. Комплекс лікувальних заходів (режим, дієта, групи лікарських засобів, принципи організації догляду за пацієнтами). Інсулінотерапія.</p> <p>Профілактика цукрового діабету та захворювань обміну речовин, а також їх ускладнень, прогноз. Основні клінічні ознаки та невідкладна допомога в разі гіпер- та гіпоглікемічної коми.</p> <p><i>Хронічні ускладнення цукрового діабету. Захворювання обміну речовин</i></p>	
4.	Лекція	<p>Хвороби щитоподібної залози (дифузний токсичний зоб, гіпотиреоз, ендемічний зоб)</p> <p>Основні клінічні симптоми та синдроми, характерні для захворювань ендокринних залоз. Хвороби щитоподібної залози (дифузний токсичний зоб, гіпотиреоз, ендемічний зоб).</p> <p>Визначення захворювання. Етіологія й патогенез хвороби. Клінічна класифікація. Основні клінічні симптоми та синдроми захворювань.</p> <p>Методи діагностики ендокринних захворювань (лабораторні, функціональні, ультразвукові, радіоізотопні). Показання до амбулаторного лікування, планової й термінової госпіталізації. Комплекс лікувальних заходів (режим, дієта, групи лікарських засобів, принципи організації догляду за пацієнтами).</p> <p>Профілактика захворювань щитоподібної залози та їх ускладнень, прогноз.</p>	2
	Самостійна робота	<p><i>Захворювання гіпофіза, надниркових залоз</i></p>	1
5.	Лекція	<p>Анемії</p> <p>Основні клінічні симптоми анемії. Фактори, які впливають на їх виникнення. Основні методи діагностики анемії. Принципи лікування та профілактики цих захворювань.</p> <p>Основні клінічні симптоми та синдроми захворювання крові. Анемія — постгеморагічна, залізодефіцитна, мегалобластна (пов'язані з дефіцитом вітаміну В₁₂).</p> <p>Визначення захворювання, клінічна класифікація. Етіологія й патогенез розвитку захворювання. Основні клінічні симптоми й синдроми, характерні для захворювання.</p> <p>Лабораторна діагностика, основні показники зміни загального аналізу крові при кожному захворюванні. Перебіг хвороби, прогноз, ускладнення, допомога в разі гострої кровотечі. Принципи лікування пацієнтів із захворюваннями крові,</p>	2

6.	<p><i>Самостійна робота</i></p> <p><i>Лекція</i></p>	<p>особливості догляду, деонтологічні норми поведінки під час спілкування з пацієнтами та їх рідними. Диспансерне спостереження за пацієнтами.</p> <p><i>Апластична та гемолітична анемія. Гемофілія</i></p> <p>Гемобластози Основні клінічні симптоми гемобластозів. Фактори, які впливають на їх виникнення. Основні методи діагностики лейкозів. Принципи лікування та профілактики цих захворювань.</p> <p>Гемобластози. Гострий лейкоз. Хронічний лейкоз (мієлолейкоз, лімфолейкоз). Уявлення про лімфогрануломатоз.</p> <p>Визначення захворювання, клінічна класифікація. Етіологія й патогенез розвитку захворювання. Основні клінічні симптоми й синдроми, характерні для захворювання.</p> <p>Лабораторна діагностика, основні показники зміни загального аналізу крові при кожному захворюванні. Перебіг хвороби, прогноз, ускладнення, допомога в разі гострої кровотечі. Принципи лікування пацієнтів із захворюваннями крові, особливості догляду, деонтологічні норми поведінки під час спілкування з пацієнтами та їх рідними. Диспансерне спостереження за пацієнтами.</p>	<p>1</p> <p>2</p>
7.	<p><i>Самостійна робота</i></p> <p><i>Лекція</i></p>	<p><i>Тромбоцитопенічна пурпура, геморагічний васкуліт. Лімфогрануломатоз</i></p> <p>Дифузні захворювання сполучної тканини та хвороби суглобів: ревматоїдний артрит, системна червона вовчанка Артрити, остеоартроз. Ревматоїдний артрит: визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, діагностика, перебіг, лікування, догляд за пацієнтами, диспансеризація, прогноз.</p> <p>Ревматоїдний артрит. Визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, діагностика, перебіг, лікування, прогноз.</p> <p>За захворювання сполучної тканини (червоний вовчак), етіологія та патогенез. Основні лабораторні та інструментальні методи діагностики, їх клінічне значення. Основні принципи лікування та догляду за пацієнтами. Диспансеризація пацієнтів.</p>	<p>1</p> <p>2</p>
8.	<p><i>Самостійна робота</i></p> <p><i>Лекція</i></p>	<p><i>За захворювання сполучної тканини (склеродермія, деформуючий остеоартроз), їх етіологія та патогенез, основні лабораторні та інструментальні методи дослідження, клінічні ознаки. Основні принципи лікування та догляду, диспансеризація.</i></p> <p>Гострі алергійні захворювання Алергози. Причини алергійних реакцій і механізм їх виникнення. Види алергійних реакцій, клінічна класифікація захворювань. Призначення алергологічної служби.</p> <p>Основні клінічні симптоми, перебіг, прогноз. Методи</p>	<p>1</p> <p>2</p>

9.	<p>Самостійна робота</p> <p>Лекція</p>	<p>алергологічної діагностики. Кропив'янка. набряк Квінке, анафілактичний шок, сироваткова хвороба.</p> <p>Принципи лікування пацієнтів, догляд за ними. Комплекс заходів у разі анафілактичного шоку. Професійні захворювання.</p> <p><i>Сироваткова хвороба. Визначення, етіологія, патогенез, клінічні симптоми, лікування.</i></p> <p>Професійні захворювання Професійні захворювання. Основні клінічні прояви професійних захворювань. Принципи проведення профілактичних заходів на підприємствах із запобігання професійної патології.</p> <p>Пневмоконіоз. Вібраційна хвороба. Професійні інтоксикації. Професійні шкідливості та професійні захворювання. Визначення терміну "пневмоконіоз", різні погляди на етіологію та патогенез захворювання. Групи пневмоконіозів, основні клінічні ознаки силікозу, лабораторна й інструментальна діагностика, лікування, профілактика.</p> <p>Вібраційна хвороба, чинники хвороби, симптоматика, лікування, профілактика. Правила індивідуального захисту від професійних захворювань.</p> <p>Шляхи проникнення промислових отруйних речовин в організм людини. Гострі й хронічні інтоксикації. Інтоксикація пестицидами, ртуттю, свинцем та його сполуками, аміаком. Клінічні ознаки. Загальні принципи лікування в разі гострих отруєнь, антидотна терапія. Профілактика.</p>	<p>1</p> <p>2</p>
1.	<p>Самостійна робота</p> <p>Практичне заняття</p>	<p><i>Інтоксикація пестицидами, ртуттю, свинцем, аміаком.</i></p> <p>Захворювання органів травлення: хронічний холецистит, дискінезія жовчних шляхів, хронічний панкреатит, цироз печінки. Причини та сприятливі фактори холециститу, жовчнокам'яної хвороби.</p> <p>Основні клінічні симптоми в разі цих захворювань. Поняття про ентероколіти. Клінічні симптоми невідкладних станів у гастроентерології. Фактори ризику та соціальне значення захворювань, які вони спричинюють. Суть і клінічне значення діагностичних методів обстеження (ендоскопічних, рентгенологічних, біохімічних і т. п.). Принципи лікування, заходи профілактики названих захворювань. Принципи лікувального харчування, характеристика дієт.</p> <p>Основні клінічні симптоми та синдроми при захворюваннях органів травлення. Хронічний холецистит. Дискінезія жовчних шляхів. Жовчнокам'яна хвороба. Хронічний панкреатит.</p> <p>Визначення захворювання. Етіологія, класифікація, яку покладено в основу клінічного діагнозу. Патогенез захворювань (стисло, узагальнено). Основні клінічні симптоми та синдроми (больовий, шлункової та кишкової диспепсії, астеновегетативний,</p>	<p>1</p> <p>4</p>

	<p>Самостійна робота</p>	<p>порушення травлення та всмоктування, жовтяничний та ін.), які характерні для захворювання органів травлення. Особливості перебігу захворювання в людей похилого віку.</p> <p>Показники лабораторних досліджень, значення рентгенологічного, ендоскопічного, ультразвукового, радіоізотопного та інших сучасних методів обстеження для діагностики захворювань органів травлення. Основні принципи дієтичного та медикаментозного лікування. Показання до амбулаторного та стаціонарного лікування, обсяг диспансерного спостереження в умовах фельдшерсько-акушерського пункту, поліклініки.</p> <p><i>Гострий панкреатит, дискінезія жовчних шляхів: визначення, етіологія, патогенез, симптоми, лікування</i></p>	<p>1</p>
<p>2.</p>	<p>Практичне заняття</p>	<p>Хронічний пілонефрит.</p> <p>Опитування та фізикальне обстеження пацієнтів із захворюваннями на сечокам'яну хворобу та цистит.</p> <p>Аналіз клінічних симптомів і синдромів захворювання, визначення стану тяжкості пацієнта. Аналіз додаткових методів обстеження — лабораторних, рентгенологічного, радіоізотопного, ендоскопічного, ультразвукового та ін. Встановлення діагнозу. Визначення показань до амбулаторного лікування, планової та термінової госпіталізації. Вибір комплексного лікування, здійснення догляду за пацієнтами. Організація догляду за пацієнтами з уремією. Проведення профілактики захворювань та їх ускладнень, диспансеризації пацієнтів. Заповнення медичної документації, виписування рецептів.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — опитування пацієнта, фізикальне обстеження; — збирання сечі на дослідження (для загального клінічного аналізу, за методами Нечипоренка, Зимницького) та аналіз результатів; — підготовка пацієнта до рентгенологічного обстеження нирок і сечових шляхів, ультразвукової та ендоскопічної діагностики; — проведення катетеризації сечового міхура гумовим катетером; — визначення добового діурезу та водного балансу; <p>Захворювання нирок і сечових шляхів: гострий та хронічний гломерулонефрит</p> <p>Опитування та фізикальне обстеження пацієнтів із захворюваннями нирок та органів сечової системи.</p> <p>Аналіз клінічних симптомів і синдромів захворювання, визначення стану тяжкості пацієнта. Аналіз додаткових методів обстеження — лабораторних, рентгенологічного, радіоізотопного, ендоскопічного, ультразвукового та ін. Встановлення діагнозу. Визначення показань до амбулаторного лікування, планової та термінової госпіталізації. Вибір комплексного лікування,</p>	<p>4</p>

3.	<p><i>Самостійна робота</i></p> <p><i>Практичне заняття</i></p>	<p>здійснення догляду за пацієнтами. Визначення тактики фельдшера (в умовах фельдшерсько-акушерського пункту, амбулаторії, машини швидкої допомоги) в разі еклампсії, ниркової коліки. Організація догляду за пацієнтами з уремією. Проведення профілактики захворювань та їх ускладнень, диспансеризації пацієнтів. Заповнення медичної документації, виписування рецептів.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — опитування пацієнта, фізикальне обстеження; — збирання сечі на дослідження (для загального клінічного аналізу, за методами Нечипоренка, Зимницького) та аналіз результатів; — підготовка пацієнта до рентгенологічного обстеження нирок і сечових шляхів, ультразвукової та ендоскопічної діагностики; — проведення катетеризації сечового міхура гумовим катетером; — визначення добового діурезу та водного балансу; невідкладна допомога в разі ниркової коліки, еклампсії. <p><i>Гострий пієлонефрит. Цистити</i></p> <p>Нирковокам'яна хвороба. Гостра та хронічна ниркова недостатність. Курація хворих з захворюваннями сечостатевої системи. Гемодіаліз</p> <p>Опитування та фізикальне обстеження пацієнтів із захворюваннями на нирковокам'яну хворобу.</p> <p>Аналіз клінічних симптомів і синдромів захворювання, визначення стану тяжкості пацієнта. Аналіз додаткових методів обстеження — лабораторних, рентгенологічного, радіоізотопного, ендоскопічного, ультразвукового та ін. Встановлення діагнозу. Визначення показань до амбулаторного лікування, планової та термінової госпіталізації. Вибір комплексного лікування, здійснення догляду за пацієнтами.</p> <p>Проведення профілактики захворювань та їх ускладнень, диспансеризації пацієнтів. Заповнення медичної документації, виписування рецептів.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — опитування пацієнта, фізикальне обстеження; — збирання сечі на дослідження (для загального клінічного аналізу, за методами Нечипоренка, Зимницького) та аналіз результатів; — підготовка пацієнта до рентгенологічного обстеження нирок і сечових шляхів, ультразвукової та ендоскопічної діагностики; — проведення катетеризації сечового міхура гумовим катетером; — визначення добового діурезу та водного балансу; — невідкладна допомога в разі ниркової коліки 	<p>1</p> <p>4</p>
----	---	---	-------------------

		<p>Опитування та фізикальне обстеження пацієнтів із захворюваннями на гостру та хронічну ниркову недостатність.</p> <p>Аналіз клінічних симптомів і синдромів захворювання, визначення стану тяжкості пацієнта. Аналіз додаткових методів обстеження — лабораторних, рентгенологічного, радіоізотопного, ендоскопічного, ультразвукового та ін. Встановлення діагнозу. Визначення показань до амбулаторного лікування, планової та термінової госпіталізації. Вибір комплексного лікування, здійснення догляду за пацієнтами.</p> <p>Проведення профілактики захворювань та їх ускладнень, диспансеризації пацієнтів. Заповнення медичної документації, виписування рецептів.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — опитування пацієнта, фізикальне обстеження; — збирання сечі на дослідження (для загального клінічного аналізу, за методами Нечипоренка, Зимницького) та аналіз результатів; — підготовка пацієнта до рентгенологічного обстеження нирок і сечових шляхів, ультразвукової та ендоскопічної діагностики; — проведення катетеризації сечового міхура гумовим катетером; — визначення добового діурезу та водного балансу; — невідкладна допомога в разі ниркової коліки, еклампсії. <p><i>Гостра ниркова недостатність. Гемодіаліз</i></p>	2
4.	Практичне заняття	<p>Захворювання щитоподібної залози</p> <p>Опитування та фізикальне обстеження пацієнтів із захворюваннями щитоподібної залози. Аналіз клінічних симптомів та синдромів хвороби. Аналіз результатів лабораторних досліджень. Встановлення діагнозу.</p> <p>Визначення комплексу лікувальних заходів і догляду за пацієнтами.</p> <p>Ведення медичної документації, виписування рецептів.</p> <p>Надання невідкладної допомоги пацієнтам з гіпергіпоглікемічною комою в умовах фельдшерсько-акушерського пункту, машини швидкої допомоги, стаціонару. Ведення медичної документації, виписування рецептів.</p>	4
	Самостійна робота	<p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — опитування та фізикальне обстеження пацієнтів; — підготовка пацієнта до визначення основного обміну, інструментальних обстежень; — невідкладна допомога в разі гіпо- та гіперглікемічної коми. <p><i>Ендомічний зомб</i></p>	2

5.	<p>Практичне заняття</p>	<p>Цукровий діабет Опитування та фізикальне обстеження пацієнтів із захворюваннями на цукровий діабет. Аналіз клінічних симптомів та синдромів хвороби. Аналіз результатів лабораторних досліджень. Встановлення діагнозу. Визначення комплексу лікувальних заходів і догляду за пацієнтами. Дієтотерапія в разі цукрового діабету та ожиріння. Ознайомлення з різними формами випуску інсуліну й методикою його введення. Ведення медичної документації, виписування рецептів.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — опитування та фізикальне обстеження пацієнтів; — підготовка пацієнта для визначення вмісту глюкози та ацетону в сечі експрес-методом; — підготовка пацієнта, взяття матеріалу для визначення глікемічного і глюкозуричного профілів та на глюкозотолерантний тест; — введення інсуліну; — підготовка пацієнта до визначення основного обміну, інструментальних обстежень; 	4
	<p>Самостійна робота</p>	<p><i>Гіперглікемічна кома. Надання невідкладної допомоги.</i></p>	2
6.	<p>Практичне заняття</p>	<p>Захворювання гіпофіза, надниркових залоз. Опитування та фізикальне обстеження пацієнтів із захворюваннями гіпофіза, надниркових залоз. Аналіз клінічних симптомів та синдромів кожної хвороби. Аналіз результатів лабораторних досліджень. Встановлення діагнозу. Визначення комплексу лікувальних заходів і догляду за пацієнтами. Ведення медичної документації, виписування рецептів.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — опитування та фізикальне обстеження пацієнтів; <p>Захворювання обміну речовин (ожиріння) Опитування та фізикальне обстеження пацієнтів із захворюваннями обміну речовин. Аналіз клінічних симптомів та синдромів кожної хвороби. Аналіз результатів лабораторних досліджень. Встановлення діагнозу. Визначення комплексу лікувальних заходів і догляду за пацієнтами. Ведення медичної документації, виписування рецептів.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — опитування та фізикальне обстеження пацієнтів; 	4
	<p>Самостійна робота</p>	<p><i>Обмін речовин, ожиріння</i></p>	2

		<p>рецептів. Виконання призначень лікаря. Диспансерне спостереження за пацієнтами.</p> <p>Курація хворих із захворюваннями крові.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — опитування та фізикальне обстеження пацієнтів; — підготовка пацієнта та інструментарію до стерильної пункції; — невідкладна допомога в разі геморагічного синдрому; — проведення внутрішньовенних, внутрішньом'язових, підшкірних ін'єкцій; — догляд за пацієнтами на гострий лейкоз; — догляд за пацієнтами у термінальній стадії хронічного лейкозу; — проведення опитування та фізикального обстеження. 	
	<i>Самостійна робота</i>	<i>Гемологічний васкуліт</i>	1
10.	<i>Практичне заняття</i>	<p>Курація пацієнтів. Написання історії хвороби</p> <p>Написання історії хвороби</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — заповнення медичної документації 	4
	<i>Самостійна робота</i>	<i>Написання історії хвороби</i>	4
11.	<i>Практичне заняття</i>	<p>Дифузні захворювання сполучної тканини та хвороби суглобів</p> <p>Проведення опитування та фізикального обстеження пацієнтів.</p> <p>Визначення основних клінічних симптомів захворювання, аналіз результатів лабораторних та інструментальних обстежень. Проведення догляду за пацієнтами та ознайомлення з комплексом лікувальних заходів. Заповнення медичної документації, виписування рецептів. Написання та захист історії хвороби.</p>	4
	<i>Самостійна робота</i>	<p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — проведення опитування пацієнта, фізикального обстеження за системами й органами, огляду та пальпації суглобів, визначення амплітуди пасивних та активних рухів; — накладання компресу на суглоб. <p><i>Деформуючий остехондроз, склеродермія</i></p>	1
12.	<i>Практичне заняття</i>	<p>Гострі алергійні захворювання</p> <p>Опитування та фізикальне обстеження пацієнтів, визначення основних клінічних симптомів. Ознайомлення з методами діагностики алергійних захворювань, принципами лікування. Визначення комплексу протишокових терапевтичних заходів в умовах фельдшерсько-акушерського пункту, машини швидкої</p>	4

13.	<p><i>Самостійна робота</i></p> <p><i>Практичне заняття</i></p> <p><i>Самостійна робота</i></p>	<p>допомоги та відділень інтенсивної терапії в стаціонарі. Склад протишокового набору. Надання невідкладної допомоги пацієнтам.</p> <p>Ознайомлення з напрямками роботи алергологічного кабінету, методика проведення шкірних алергологічних проб, виписування рецептів. Профілактика алергійних захворювань в умовах поліклініки, фельдшерсько-акушерського пункту, амбулаторії.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — проба на чутливість до антибіотиків; — невідкладна допомога в разі анафілактичного шоку, набряку Квінке; — невідкладна допомога у випадку кропив'янки. <p><i>Сироваткова хвороба</i></p> <p>Професійні захворювання</p> <p>Визначення основних клінічних ознак захворювання (інтоксикації), стану тяжкості пацієнта, аналіз лабораторних та інструментальних обстежень.</p> <p>Проведення догляду за пацієнтами, складання плану лікування. Визначення тактики під час надання невідкладної допомоги пацієнтам з гострим отруєнням аміаком, хлорорганічними та фосфорорганічними сполуками.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — здійснення оксигенотерапії; — промивання шлунка; — промивання очей, закапування крапель в очі; — промивання шкіри та слизових оболонок ротової порожнини; — надання невідкладної медичної допомоги. <p><i>Інтоксикація пестицидами, ртутью, свинцем, аміаком</i></p>	<p>1</p> <p>4</p> <p>2</p>
-----	---	---	---

4. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

№ з/п	Тема	Кількість годин			
		Загальний обсяг	Лекції	Навчальна практика під керівництвом викладача	Самостійна робота
1.	Розділ 1. Загальна частина				
2.	Вступ. Хвороба, її етіологія, патогенез, симптоми, синдроми, перебіг, діагноз, прогноз, лікування. Історія розвитку внутрішньої медицини в Україні Охорона охорона праці у внутрішній медицині	2	-	-	2
3.	Розділ 2. Пропедевтика внутрішніх хвороб				
4.	Методи обстеження пацієнтів Методи обстеження пацієнтів із захворюваннями органів дихання	10	2	4	4
5.	Методи обстеження пацієнтів із захворюваннями органів кровообігу	8	2	4	2
6.	Методи обстеження пацієнтів із захворюваннями органів травлення, зокрема печінки, жовчних шляхів, підшлункової залози	10	2	4	4
7.	Методи обстеження пацієнтів із захворюваннями нирок, крові, ендокринної системи, обміну речовин, опорно-рухового апарату	10	2	4	4
8.	Розділ 3. Спеціальна частина				
9.	Захворювання органів дихання	36	6	24	6
10.	Захворювання органів кровообігу	39	6	20	13
11.	Захворювання органів травлення	21	4	12	5
12.	Захворювання нирок і сечових шляхів	13	2	8	3
13.	Захворювання ендокринних залоз (залоз внутрішньої секреції). Порушення обміну речовин	24	4	12	8
14.	Захворювання крові та органів кровотворення	21	4	12	5
15.	Курація пацієнтів	8	-	4	4
16.	Дифузні захворювання сполучної тканини та хвороби суглобів	8	2	4	2
17.	Гострі алергійні захворювання	10	2	4	4
1	Професійні захворювання	10	2	4	4
	УСЬОГО	230	40	120	70

5. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

3 семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Методи обстеження пацієнтів Методи обстеження пацієнтів із захворюваннями органів дихання	2
2.	Методи обстеження пацієнтів із захворюваннями органів кровообігу	2
3.	Методи обстеження пацієнтів із захворюваннями органів травлення, зокрема печінки, жовчних шляхів, підшлункової залози	2
4.	Методи обстеження пацієнтів із захворюваннями нирок, крові, ендокринної системи, обміну речовин, опорно-рухового апарату	2
5.	Захворювання органів дихання: гострий бронхіт, хронічний бронхіт, бронхоектатична хвороба, бронхіальна астма	2
6.	Захворювання органів дихання: пневмонія. Абсцес легень. Емфізема легень. Рак легень	2
7.	Захворювання органів дихання: туберкульоз легень. Плеврит – сухий та ексудативний. Легеневе серце	2
	<i>За семестр</i>	14

4 семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Захворювання органів кровообігу: ревматизм, міо-ендо -, перикардити, набуті вади серця, кардіопатія, кардіосклероз	2
2.	Захворювання органів кровообігу: Гіпертонічна хвороба, симптоматична артеріальна гіпертензія, НЦД, атеросклероз, кардіосклероз, аритмія	2
3.	Захворювання органів кровообігу: ішемічна хвороба серця; стенокардія, інфаркт міокарда. Серцева недостатність (гостра лівошлуночкова, правошлуночкова недостатність), гостра судинна недостатність (непритомність, шок, колапс)	2
4.	Захворювання органів травлення: гастрити, виразкова хвороба шлунку та 12- палої кишки, рак шлунку	2
	<i>За семестр</i>	8

5 семестр

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Захворювання органів травлення: хронічний ентероколіт, хронічний гепатит, цироз печінки Захворювання органів травлення: хронічний холецистит, дискінезія жовчовивідних шляхів, жовчнокам'яна хвороба, хронічний панкреатит Захворювання нирок і сечових шляхів: гострий та хронічний гломерулонефрит та пієлонефрит	2
2.	Захворювання нирок і сечових шляхів: НКХ, цистити, гостра та хронічна ниркова недостатність	2
3.	Цукровий діабет і його ускладнення	2
4.	Захворювання щитоподібної залози	2
5.	Анемії	2
6.	Гемобластози	2
7.	Дифузні захворювання сполучної тканини та хвороби суглобів: ревматоїдний артрит, системна червона вовчанка	2
8.	Гострі алергійні захворювання	2
9.	Професійні захворювання	2
	<i>За семестр</i>	18

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

3 семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Пропедевтика внутрішніх хвороб. Методи обстеження пацієнтів: опитування, огляд (загальний, місцевий), оцінювання загального стану Методи обстеження пацієнтів: пальпація, перкусія, аускультация Методи обстеження пацієнтів із захворюваннями органів дихання	4
2.	Методи обстеження пацієнтів із захворюваннями органів кровообігу	4
3.	Методи обстеження пацієнтів із захворюваннями органів травлення, зокрема печінки, жовчних шляхів, підшлункової залози	4
4.	Методи обстеження пацієнтів із захворюваннями ендокринної системи, обміну речовин, опорно-рухового апарату	4
5.	Захворювання органів дихання: гострий і хронічний бронхіт Захворювання органів дихання: бронхіальна астма	4
6.	Захворювання органів дихання: пневмонії, абсцес легень	4
7.	Захворювання органів дихання: бронхоектатична хвороба. Рак легень	4
	За семестр	28

4 семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Захворювання органів дихання: туберкульоз легень	4
2.	Захворювання органів дихання: плеврит сухий та ексудативний,	4
3.	Плевмосклероз	4
4.	Захворювання органів кровообігу: ревматизм	4
5.	Захворювання органів кровообігу: набуті вади серця	4
6.	Гіпертонічна хвороба (первинна серцева гіпертензія, симптоматична артеріальна гіпертензія), НЦД	4
7.	ІХС: стенокардія, кардіосклероз Інфаркт міокарда, атеросклероз	4
8.	Аритмії	4
9.	Гострі та хронічні гастрити, рак шлунку	4
10.	Виразкова хвороба шлунку та 12 – палої кишки, хронічний ентероколіт	4
	За семестр	40

5 семестр

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Хронічний холоцистит. Цироз печінки. Дискинезія жовчних шляхів. Хронічний панкреатит.	4
2.	Захворювання нирок та сечовивідних шляхів: хронічний пієлонефрит та гломерулонефрит	4
3.	Захворювання нирок та сечовивідних шляхів нирковокам'яна хвороба. Гостра та хронічна ниркова недостатність	4
4.	Захворювання ендокринних залоз (залоз внутрішньої секреції): цукровий діабет та його ускладнення	4
5.	Захворювання ендокринних залоз (залоз внутрішньої секреції): захворювання щитоподібної залози (дифузний токсичний зоб, гіпотиреоз, ендемічний зоб)	4
6.	Захворювання ендокринних залоз (залоз внутрішньої секреції): захворювання гіпофіза і надниркових залоз	4
7.	Захворювання крові та органів кровотворення: анемії - постгеморагічна, залізодефіцитна, мегалобластна, аплістична, гемолітична	4
8.	Захворювання крові та органів кровотворення: гемобластози – гострий, хронічний лейкоз (мієлолейкоз, лімфолейкоз)	4
9.	Захворювання крові та органів кровотворення: тромбоцитопенічна пурпура (хвороба Верльгофа). Геморагічний васкуліт (хвороба Шенлейна – Геноха). Курація хворих	4
10.	Курація пацієнтів. Написання історії хвороби	4
11.	Дифузні захворювання сполучної тканини та хвороби суглобів: ревматоїдний артрит, червоний вовчак, склеродермія, деформуваний остеоартроз	4
12.	Гострі алергійні захворювання: кропив'янка, набряк Квінке, анафілактичний шок, сироваткова хвороба	4
13.	Професійні захворювання: пневмокніоз, вібраційна хвороба, професійні інтоксикації	4
За семестр		52

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

3 семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Вступ. Хвороба, її етіологія, патогенез, симптоми, синдроми, перебіг, діагноз, прогноз, лікування. Історія розвитку внутрішньої медицини в Україні Охорона праці у внутрішній медицині	2
2.	Захворювання дихання і кровообігу. Інструментальні методи обстеження	2
3.	Методи обстеження пацієнтів із захворюваннями органів травлення	2
4.	Методи обстеження пацієнтів із захворюваннями нирок, крові, ендокринної системи	2
5.	Плевмосклероз	1
6.	Емфізема легень	1
7.	Легеневе серце	1
8.	Лабораторні дослідження крові	1
9.	Інструментальні методи дослідження	1
10.	Методи обстеження пацієнтів із захворюваннями органів травлення	2
11.	Методи обстеження пацієнтів із захворюваннями ендокринної системи, обміну речовин, опорно-рухового апарата	2
12.	Гострий бронхіт	1
13.	Догляд за пацієнтами при пневмонії	1
14.	Догляд за пацієнтами при бронхоектатичних хворобах	1
	Всього	20

4 семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Міо-, ендо-, перикардити неревматичного походження: визначення, патогенез, етіологія, симптоми. Невідкладні стани в кардіології	1
2.	Захворювання органів кровообігу, гіпертонічна хвороба, симптоматична артеріальна гіпертензія, НЦД, кардіосклероз	1
3.	Захворювання кровообігу. Гостра судинна недостатність; гостра серцева недостатність: визначення, патогенез, етіологія, симптоми	1
4.	Гострий гастрит, рак шлунку	1
5.	Емфізема легень	1
6.	Легеневе серце	1
7.	Міо-, ендо-, перикардити	2
8.	Атеросклероз	2
9.	Кардіопатії	2
10.	Стенокардія. Принцметана	2
11.	Гостра судинна недостатність	2
12.	Гострий гастрит	2
13.	Хронічний ентероколіт	2
	Всього	20

5 семестр

№ з/п	ТЕМА	КІЛЬКІСТЬ ГОДИН
1.	ЕННТЕРОКОЛИТ. ХРОНІЧНИЙ ХОЛЕЦИСТИТ. ДИСКЕНІЗІЯ ЖОВЧНИХ ШЛЯХІВ	1
2.	Цистити	1
3.	Хронічні ускладнення цукрового діабету. Захворювання обміну речовин	1
4.	Захворювання гіпофіза, надниркових залоз	1
5.	Апластична та гемолітична анемія. Гемофілія	1
6.	Тромбоцитопенічна пурпура, геморагічний васкуліт. Лімфогранульоматоз	1
7.	Захворювання сполучної тканини (склеродермія, деформуючий остеоартроз)	1
8.	Сироваткова хвороба	1
9.	Інтоксикація пестицидами, ртуттю, свинцем, аміаком.	1
10.	Гострий панкреатит. Дискенізія жовчних шляхів	1
11.	Гострий пілеоніфрит. Цистит	1
12.	Гостра ниркова недостатність. Гемодіаліз	2
13.	Цукровий діабет, гліконемічна кома	2
14.	Ендемічний зоб	2
15.	Обмін речовин. Ожиріння	2
16.	Апластична анемія	1
17.	Лімфогранулятоз	1
18.	Геморагічний васкуліт	1
19.	Написання історії хвороби	4
20.	Деформуючий остеохондроз	1
21.	Сироваткова хвороба	1
22.	Інтоксикація пестицидами	2
	Усього	30

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

1. Складання дієт до різних захворювань. Значення лікувального харчування в комплексному лікуванні пацієнтів.
2. Термотерапія. Правила проведення термотерапії, дезінфекція та зберігання термометрів. Види гарячки. Цифровий і графічний запис температури в температурний лист.
3. Характеристика пульсу. Визначення та реєстрації даних.
4. Правила вимірювання артеріального тиску. Демонстрація методики вимірювання та реєстрацію даних.
5. Гірчичники. Показання . Протипоказання. Продемонструвати методику.
6. Зігрівальний компрес. Показання й протипоказання. Механізм дії. Продемонструвати методику.
7. Грілка, міхур з льодом. Показання та протипоказання. Механізм дії, техніка приготування. Продемонструвати виконання на фантомі.
8. Плевральна пункція. Показання. Підготувати потрібний інструментарій. Участь у проведенні маніпуляцій.
9. Правила збирання харкотиння для різних досліджень.
10. Банки, показання та протипоказання. Механізм дії. Приготувати все для демонстрації методики.
11. Методи оксигенотерапії. Продемонструвати техніку подавання кисню пацієнту.
12. Сифонна клізма. Показання й протипоказання. Підготувати все необхідне. Продемонструвати техніку.
13. Очисна клізма. Показання й протипоказання. Механізм дії. Підготувати все необхідне. Продемонструвати техніку.
14. Послаблювальна клізма. Показання й протипоказання. Механізм дії. Підготувати все необхідне. Продемонструвати техніку.
15. Промивання шлунка. Показання й протипоказання. Демонстрація техніки промивання шлунка товстим зондом.
16. Правила підготовки пацієнта до взяття калу на наявність яєць глистів, приховану кров, копрологічне дослідження.
17. Правила підготовки пацієнтів до ендоскопічного методу обстеження органів травлення, рН-метрії.
18. Правила підготовки пацієнтів до рентгенологічного методу обстеження органів травлення (рентгеноскопії шлунка, іригоскопії, холецистографії).
19. Лікувальні клізми. Показання й протипоказання. Продемонструвати техніку виконання на фантомі.
20. Дослідження сечі за методом Зимницького. Правила проведення. Значення проби для діагностики.
21. Дослідження сечі за методом Нечипоренка, значення для діагностики. Виписати направлення та підготувати пацієнта.
22. Правила вимірювання добового діурезу, водного балансу. Діагностичне значення.
23. Експрес-методи визначення вмісту глюкози й ацетону в сечі, діагностичне значення.
24. Антибіотикотерапія. Правила розведення. Демонстрація проби на чутливість до антибіотиків на фантомі.
25. Способи введення антибіотиків.
26. Інсулінотерапія. Місця введення інсуліну. Техніка виконання.
27. Правила введення біциліну.
28. Підготовка системи для внутрішньовенного краплинного введення.
29. Техніка взяття крові з вени на біохімічне дослідження.
30. Техніка виконання підшкірної, внутрішньом'язової ін'єкцій.
31. Техніка виконання внутрішньовенного струминного введення ліків.
32. Дуоденальне зондування. Техніка проведення. Діагностичне значення.

33. Фракційне зондування. Техніка проведення. Діагностичне значення.
34. Правила виписування, зберігання та облік сильнодіяльних та отруйних засобів.
35. Профілактика СНІДу в умовах ФАПу, станції швидкої допомоги, лікувального закладу.
36. Охорона праці при роботі з інфекційним матеріалом, його знезараження.
37. Використання індивідуальних засобів захисту при взятті біологічного матеріалу в терапевтичному відділенні, протитуберкульозному закладі.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО СЕМЕСТРОВОГО ЕКЗАМЕНУ

1. Історія розвитку внутрішньої медицини в Україні.
2. Методика проведення опитування пацієнта, послідовність, правила, діагностичне значення опитування.
3. Методика проведення огляду пацієнта, правила, послідовність проведення, діагностичне значення.
4. Методика проведення пальпації. Правила проведення. Поверхнева й глибока пальпація. Діагностичне значення методу.
5. Методика проведення перкусії. Правила проведення. Порівняльна й топографічна перкусія. Варіанти перкуторних звуків. Діагностичне значення перкусії легень і серця.
6. Методика проведення аускультатії. Правила проведення. Діагностичне значення аускультатії легень, серця.
7. Загальний аналіз крові, основні показники. Діагностичне значення в клініці внутрішніх хвороб.
8. Дослідження сечі (загальний аналіз, за методами Зимницького, Нечипоренка), основні показники, діагностичне значення. Дослідження харкотиння, калу, шлункового та дуоденального вмісту.
9. Електрокардіографія як метод діагностики захворювань серцево-судинної системи. Методика реєстрації електрокардіограми.
10. Інструментальні методи обстеження пацієнтів. Діагностичне значення рентгенологічного, ендоскопічного, ультразвукового методів обстежень.
11. Бронхіт (гострий і хронічний). Етіологія, патогенез, клінічні симптоми, перебіг, лікування, догляд за пацієнтами, профілактика.
12. Пневмонії, сучасна класифікація (госпітальні, позагоспітальні, аспіраційні, пневмонії в осіб з тяжкими дефектами імунітету). Визначення, етіологія, патогенез, клінічні симптоми, перебіг, ускладнення, особливості догляду за пацієнтами.
13. Вимоги техніки безпеки до приміщень терапевтичного профілю, протитуберкульозних закладах. Пожежна безпека.
14. Абсцедуюча пневмонія. Етіологія, патогенез, клінічна картина. Діагностика, перебіг, ускладнення, лікування, догляд за пацієнтами.
15. Бронхіальна астма. Етіологія, патогенез, клінічні форми. Клінічна картина нападу бронхіальної астми, лікування, догляд за пацієнтами.
16. Діагностика бронхіальної астми. Профілактика захворювання. Принципи лікування в період загострень і в період між нападами.
17. Астматичний стан. Клінічні симптоми, надання невідкладної допомоги, догляд за пацієнтами.
18. Туберкульоз легень. Етіологія, патогенез, класифікація, методи діагностики туберкульозу.
19. Туберкульоз легень. Коротка характеристика клінічних форм туберкульозу легень, методи лікування, специфічна профілактика.
20. Сухий плеврит. Етіологія, основні клінічні симптоми, лікування, догляд за пацієнтами, профілактика.
21. Ексудативний плеврит. Етіологія, клінічні симптоми, діагностика. Лікування, догляд за пацієнтами, профілактика.
22. Бронхоектатична хвороба. Етіологія, патогенез, клінічні симптоми, ускладнення. Діагностика, лікування, догляд за пацієнтами, профілактика.
23. Рак легень. Чинники, які сприяють розвитку раку легень, клінічна картина залежно від локалізації пухлин. Методи діагностики хвороби та лікування пацієнтів, особливості догляду за ними.
24. Емфізема та пневмосклероз легень. Визначення причини захворювань. Основні клінічні

- симптоми, лікування, догляд за пацієнтами, прогноз.
25. Пневмоконіоз. Визначення, етіологія, види, основні клінічні симптоми, ускладнення, лікування, профілактика.
 26. Легеневе серце. Визначення, причини розвитку, патогенез. Основні клінічні симптоми, діагностика, профілактика, лікування, догляд за пацієнтами.
 27. Ревматизм. Етіологія, патогенез, клінічна класифікація. Позасерцеві форми ревматизму та їх основні клінічні ознаки.
 28. Ревмокардит. Роль вогнищевої інфекції у виникненні ревмокардиту. Клінічні симптоми, прогноз, діагностика ревматизму.
 29. Комплексне лікування хворих на ревматизм. Роль диспансерного спостереження, профілактика захворювання та його загострень. Прогноз захворювання, догляд за пацієнтами.
 30. Набуті вади серця. Визначення, види, причини розвитку. Компенсація і декомпенсація. Вади серця та вагітність. Принципи лікування пацієнтів з вадами серця.
 31. Мітральні вади серця (недостатність і стеноз). Етіологія, основні клінічні симптоми, лікування, догляд за пацієнтами.
 32. Аортальні вади (недостатність і стеноз). Етіологія, основні клінічні симптоми, лікування, догляд за пацієнтами.
 33. Бактеріальний ендокардит. Етіологія, клінічні симптоми, діагностика, лікування. Догляд за пацієнтами, прогноз.
 34. Міокардит. Етіологія, клінічні симптоми, діагностика, лікування, догляд за пацієнтами, профілактика.
 35. Гіпертонічна хвороба та симптоматична артеріальна гіпертензія. Етіологія і патогенез розвитку гіпертонічної хвороби. Клінічна класифікація, основні клінічні симптоми. Діагностика захворювання, принципи лікування.
 36. Ускладнення гіпертонічної хвороби. Гіпертонічний криз, його види, клінічні симптоми, невідкладна допомога.
 37. Атеросклероз. Етіологія, чинники ризику. Клінічні симптоми атеросклерозу залежно від локалізації. Принципи лікування, профілактика.
 38. Ішемічна хвороба серця. Чинники ризику. Стенокардія. Визначення, клінічна класифікація. Характеристика нападу стенокардії. Надання невідкладної допомоги при нападі стенокардії.
 39. Лікування пацієнтів на стенокардію, диспансерне обстеження. Профілактика захворювання. Прогноз.
 40. Інфаркт міокарда. Визначення, причини, які зумовлюють захворювання, механізм його розвитку. Варіанти перебігу. Ускладнення інфаркту міокарда.
 41. Інфаркт міокарда. Клінічні форми. Невідкладна допомога, транспортування пацієнта. Лікування в період гострого інфаркту міокарда.
 42. Діагностика (лабораторна та інструментальна) інфаркту міокарда. Особливості догляду й спостереження за пацієнтами в блоці інтенсивної терапії. Реабілітація пацієнтів з інфарктом міокарда. Заходи безпеки під час експлуатації медичної апаратури (електрокардіограф).
 43. Кардіогенний шок як ускладнення інфаркту міокарда. Причини його розвитку. Клінічні симптоми, невідкладна допомога.
 44. Аритмія. Синусна тахі- та брадікардія, миготлива аритмія, екстрасистолюгія. Основні клінічні симптоми, можливі ускладнення. Лікування пацієнтів з аритмією.
 45. Гостра лівошлуночкова недостатність. Причини, клінічні симптоми, принципи невідкладної допомоги.
 46. Гостра судинна недостатність (непритомність, колапс, шок). Причини, клінічні ознаки. Заходи невідкладної допомоги.
 47. Хронічна серцева недостатність. Визначення, клінічна класифікація, причини. Основні клінічні симптоми залежно від стадії. Методи лікування, догляд за пацієнтами. Прогноз.

48. Гострий гастрит. Етіологія, патогенез, клінічні симптоми, лікування, догляд за пацієнтами.
49. Хронічний гастрит. Етіологія, класифікація, клінічні симптоми. Діагностика, лікування, диспансеризація.
50. Виразкова хвороба шлунка й дванадцятипалої кишки. Етіологія, патогенез, клінічні симптоми. Методи діагностики лікування, диспансеризація.
51. Виразкова хвороба. Ускладнення: клінічні ознаки шлункової кровотечі, перфорації шлунка. Принципи надання невідкладної допомоги. Особливості догляду.
52. Рак шлунка. Передракові захворювання. Клінічні ознаки. Методи діагностики та лікування. Особливості догляду за пацієнтами.
53. Хронічний гепатит. Етіологія, патогенез, клінічна класифікація. Основні клінічні ознаки, перебіг, методи діагностики. Лікування, догляд за пацієнтами.
54. Цироз печінки. Етіологія, патогенез, основні клінічні ознаки. Методи діагностики, перебіг. Лікування, догляд за пацієнтами, профілактика.
55. Цироз печінки. Ускладнення. Клінічні ознаки печінкової коми. Лікування, догляд за пацієнтами.
56. Хронічний холецистит, дискінезія. Діагностика, лікування, догляд за пацієнтами, профілактика, методи діагностики. Перебіг, ускладнення, лікування.
57. Жовчно-кам'яна хвороба. Етіологія, патогенез, клінічні симптоми печінкової коліки. Діагностика, невідкладна допомога.
58. Хронічний панкреатит. Етіологія, патогенез, клінічні симптоми. Лабораторна діагностика, лікування, догляд за пацієнтами, профілактика.
59. Гострий гломерулонефрит. Етіологія, патогенез, клінічна класифікація. Лікування, догляд за пацієнтами, прогноз, диспансеризація.
60. Хронічний гломерулонефрит. Етіологія, патогенез, клінічна класифікація. Клінічні ознаки, перебіг, діагностика, лікування, догляд за пацієнтами, профілактика.
61. Гострий та хронічний пієлонефрит. Етіологія, патогенез, основні клінічні симптоми. Перебіг, діагностика, лікування, догляд за пацієнтами, профілактика.
62. Гостра ниркова недостатність. Причини, основні клінічні симптоми, діагностика. Прогноз, лікування, догляд за пацієнтами, профілактика.
63. Хронічна ниркова недостатність. Етіологія, патогенез. Основні клінічні ознаки, діагностика. Прогноз, лікування. Догляд за пацієнтами, профілактика.
64. Нирковокам'яна хвороба. Етіологія, патогенез. Основні клінічні ознаки ниркової коліки. Діагностика, зняття нападу ниркової коліки.
65. Цистит гострий і хронічний. Чинники, які спричиняють розвиток захворювання. Клінічна картина. Зміни в сечі. Перебіг, лікування.
66. Ендемічний зоб. Етіологія, поширеність. Клінічні ознаки. Лікування, профілактика.
67. Дифузний токсичний зоб. Етіологія, клінічні симптоми. Методи діагностики, лікування, догляд за пацієнтами.
68. Гіпотиреоз. Етіологія, клінічні симптоми. Лікування, догляд за пацієнтами, профілактика.
69. Цукровий діабет. Етіологія, патогенез, поширеність. Клінічна класифікація. Основні клінічні ознаки захворювання.
70. Цукровий діабет. Лабораторна діагностика. Комплексне лікування пацієнтів. Профілактика захворювання та його ускладнення.
71. Основні причини розвитку гіпо- й гіперглікемічної коми. Клінічні ознаки. Невідкладна допомога, догляд за пацієнтами.
72. Залізодефіцитна анемія. Етіологія, види. Клінічні ознаки. Невідкладна допомога, догляд за пацієнтами.
73. В₁₂-дефіцитна анемія. Етіологія, патогенез, клінічні ознаки. Діагностика, лікування, догляд за пацієнтами.
74. Геморагічний діатез. Визначення, класифікація. Етіологія геморагічного васкуліту й

- тромбоцитопенії. Клінічні ознаки, перебіг, лікування.
75. Гострий лейкоз. Причини розвитку хвороби. Клінічні ознаки. Перебіг, прогноз, ускладнення. Лікування, догляд за пацієнтами.
 76. Хронічний лейкоз (мієлолейкоз і лімфолейкоз). Особливості клінічного перебігу захворювання. Діагностика, прогноз. Лікування, догляд за пацієнтами.
 77. Ревматоїдний артрит. Етіологія, клінічний перебіг, діагностика. Лікування, догляд за пацієнтами.
 78. Гострі алергійні захворювання. Причини. Клінічні ознаки кропив'янки і набряку Квінке. Невідкладна допомога.
 79. Анафілактичний шок. Причини, клінічні ознаки, невідкладна допомога, догляд за пацієнтами.
 80. Сироваткова хвороба. Причини, клінічні ознаки, перебіг, прогноз, лікування, профілактика.
 81. Основні види невідкладної допомоги в разі гострих інтоксикацій.
 82. Охорона праці при роботі з електроприладами.
 83. Профілактика професійних захворювань.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО КОМПЛЕКСНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

1. Методика проведення опитування пацієнта, правила, діагностичне значення.
2. Методика проведення огляду та фізикального обстеження пацієнта, правила, діагностичне значення.
3. Інструментальні та лабораторні методи обстеження пацієнта, діагностичне значення.
4. Гострий та хронічний бронхіт, визначення, етіологія, патогенез, клінічні симптоми, перебіг, лікування, догляд за пацієнтами, профілактика.
5. Пневмонії, сучасна класифікація, визначення, етіологія, патогенез, клінічні симптоми, перебіг, лікування, догляд за пацієнтами, профілактика.
6. Бронхіальна астма, етіологія, патогенез, клінічна картина нападу бронхіальної астми, лікування, догляд за пацієнтами.
7. Діагностика та профілактика бронхіальної астми.
8. Абсцедуюча пневмонія, патогенез, етіологія, діагностика, клініка, лікування, ускладнення.
9. Туберкульоз легень, етіологія, патогенез, класифікація, методи діагностики.
10. Туберкульоз легень, ранні клінічні ознаки, методи лікування, профілактика.
11. Сухий плеврит етіологія, симптоми, догляд за пацієнтами, лікування, профілактика.
12. Ексудативний плеврит, етіологія, симптоми, догляд за пацієнтами, лікування, профілактика.
13. Бронхоектатична хвороба, етіологія, патогенез, симптоми, діагностика, ускладнення, лікування, догляд за хворими, профілактика.
14. Рак легень, чинники розвитку, класифікація, клінічна картина, особливості догляду, діагностика та лікування.
15. Ревматизм, етіологія, патогенез, клінічна класифікація, позасерцеві форми та їх основні ознаки.
16. Ревмокардит, роль вогнищевої інфекції, клінічні симптоми, діагностика, прогноз.
17. Комплексне лікування хворих на ревматизм, профілактика захворювання, роль диспансерного спостереження.
18. Набуті вади серця, визначення, види, етіологія. Уявлення про компенсацію і декомпенсацію. Вади серця та вагітність. Принципи лікування вад серця.
19. Мітральні вади серця (недостатність і стеноз), гемодинаміка. Основні симптоми, діагностика.
20. Аортальні вади (недостатність і стеноз) гемодинаміка. Основні симптоми, діагностика.
21. Гіпертонічна хвороба, етіологія, патогенез, класифікація, симптоми, діагностика та принципи лікування.
22. Ускладнення гіпертонічної хвороби. Гіпертонічний криз, його види, симптоми, невідкладна допомога.
23. Атеросклероз, етіологія, чинники ризику. Клінічні симптоми залежно від локалізації, принципи лікування, профілактика.
24. Уявлення про ішемічну хворобу серця, чинники ризику.
25. Стенокардія, визначення, класифікація. Напад стенокардії, симптоми, надання невідкладної допомоги.
26. Принципи лікування пацієнтів на стенокардію, диспансерне обстеження, профілактика прогноз.
27. Інфаркт міокарда, визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клінічні симптоми.
28. Інфаркт міокарда, діагностика, невідкладна допомога, транспортування, принципи лікування. Заходи безпеки під час експлуатації медичної апаратури (електрокардіографа). Пожежна безпека.
29. Гостра лівошлуночкова недостатність, причини, симптоми, принципи невідкладної

- допомоги.
30. Гостра судинна недостатність (непритомність, колапс, шок) причини, клінічні ознаки, невідкладна допомога.
 31. Хронічна серцева недостатність, етіологія, класифікація, клінічні симптоми залежно від стадії. Методи лікування, догляд за пацієнтами, прогноз.
 32. Гострий гастрит. Етіологія, патогенез, клінічні симптоми, лікування, догляд за хворими.
 33. Хронічний гастрит. Етіологія, класифікація, клінічні симптоми. Діагностика, лікування, диспансеризація.
 34. Виразкова хвороба шлунка й дванадцятипалої кишки. Етіологія, патогенез, клінічні симптоми. Методи діагностики, лікування, диспансеризація.
 35. Виразкова хвороба. Ускладнення: ознаки шлункової кровотечі, перфорації шлунка. Принципи надання невідкладної допомоги. Особливості догляду.
 36. Рак шлунка. Передракові захворювання. Клінічні ознаки. Методи діагностики та лікування. Особливості догляду за пацієнтами.
 37. Хронічний гепатит. Етіологія, патогенез, клінічна класифікація. Основні клінічні ознаки, перебіг, методи діагностики. Лікування, догляд за пацієнтами.
 38. Цироз печінки. Етіологія, патогенез, основні клінічні ознаки. Методи діагностики, перебіг. Лікування, догляд за пацієнтами, профілактика.
 39. Цироз печінки. Ускладнення. Клінічні ознаки печінкової коми. Лікування, догляд за пацієнтами.
 40. Хронічний холецистит, діагностика, лікування, догляд за пацієнтами, профілактика, методи діагностики. Перебіг, ускладнення, лікування, догляд за пацієнтами.
 41. Жовчнокам'яна хвороба. Етіологія. Патогенез, клінічні симптоми печінкової коліки. Діагностика, невідкладна допомога.
 42. Хронічний панкреатит. Етіологія, патогенез, клінічні симптоми. Лабораторна діагностика, лікування, догляд за пацієнтами, профілактика.
 43. Гострий гломерулонефрит. Етіологія, патогенез, клінічна класифікація, лікування. Догляд за пацієнтами, прогноз, диспансеризація.
 44. Гострий піелонефрит. Етіологія, патогенез, основні клінічні симптоми. Перебіг, діагностика, лікування, догляд за пацієнтами, профілактика.
 45. Хронічна ниркова недостатність. Етіологія, патогенез. Основні клінічні ознаки, діагностика. Прогноз лікування. Догляд за пацієнтами, профілактика.
 46. Нирковокам'яна хвороба. Етіологія, патогенез. Основні клінічні ознаки ниркової коліки. Діагностика, зняття нападу ниркової коліки.
 47. Ендемічний зоб. Етіологія, поширеність. Клінічні ознаки. Лікування, профілактика.
 48. Дифузний токсичний зоб. Етіологія, клінічні симптоми. Методи діагностики, лікування, догляд за пацієнтами.
 49. Гіпотиреоз. Етіологія, клінічні симптоми. Лікування, догляд за пацієнтами, профілактика.
 50. Цукровий діабет. Етіологія, патогенез, поширеність. Клінічна класифікація. Основні клінічні ознаки захворювання.
 51. Цукровий діабет. Лабораторна діагностика. Комплексне лікування пацієнтів. Профілактика захворювання та його ускладнення.
 52. Основні причини розвитку гіпо- й гіперглікемічної коми. Клінічні ознаки, невідкладна допомога, догляд за пацієнтами.
 53. Залізодефіцитна анемія. Етіологія, види. Клінічні ознаки. Невідкладна допомога, догляд за пацієнтами.
 54. В₁₂ дефіцитна анемія. Етіологія, патогенез, клінічні ознаки. Діагностика, лікування, догляд за пацієнтами.
 55. Геморагічний діатез. Визначення, класифікація. Етіологія геморагічного васкуліту й тромбоцитопенії. Клінічні ознаки, перебіг, лікування.
 56. Гострий лейкоз. Причини розвитку хвороби. Клінічні ознаки. Перебіг, прогноз,

- ускладнення. Лікування, догляд за пацієнтами.
57. Хронічний лейкоз (мієлолейкоз і лімфолейкоз). Особливості клінічного перебігу захворювання. Діагностика, прогноз. Лікування, догляд за пацієнтами.
 58. Ревматоїдний артрит. Етіологія, клінічний перебіг, діагностика. Лікування, догляд за пацієнтами.
 59. Гострі алергійні захворювання. Причини. Клінічні ознаки кропив'янки і набряку Квінке. Невідкладна допомога.
 60. Анафілактичний шок. Причини, клінічні ознаки, невідкладна допомога, догляд за пацієнтами.
 61. Основні види невідкладної допомоги в разі гострих інтоксикаціях.

9. Індивідуальні завдання

З метою кращого засвоєння матеріалу з педіатрії програмою і навчальним планом спеціальності передбачене виконання індивідуальних завдань:

1. Кожному здобувачу освіти дано завдання по складанню тез бесіди, лекції по профілактиці конкретної нозологічної одиниці для певних верст населення. Наприклад:

- а) скласти план лекції для учнів 4 класу по профілактиці ГХІ;
- б) скласти план лекції для учнів 10-11 класів по профілактиці ВІЛ-інфекції;
- в) підготувати тези лекції по раціональному харчуванню дітей для вагітних жінок;

2. Серед здобувачів освіти III курсів провести конкурс плакатів на тему: «Профілактика ВІЛ-інфекції» до Дня боротьби зі СНІДом.

10. Методи навчання

Навчальний процес здійснюється за традиційною технологією: лекції, практичні заняття, самостійна позааудиторна робота. Під час лекцій використовується засоби наочності, зокрема на всі лекційні заняття створені мультимедійні презентації, інтерактивні методи.

Практичні заняття спрямовані на отримання базових знань та відпрацювання алгоритмів виконання практичних навичок на рівні навички. На практичних заняттях здобувачі освіти опановують уміння спілкуватися з хворими як на прикладах розігрування елементів рольової та ділової гри, так і безпосередньо при роботі з хворими.

11. Методи контролю

На лекційних заняттях проводиться вибірковий контроль на засвоєння викладеної теми.

На практичних заняттях контроль знань проводиться різними методами: опитування, розв'язування тестових завдань, виконання практичних навичок при роботі в малих групах, та індивідуальне виконання практичної навички. Значне місце при оцінці знань відводиться розв'язуванню ситуаційних задач як типових так і підвищеної складності.

Контроль самостійної позааудиторної роботи проводиться у формі виконання індивідуальних завдань на практичних заняттях, індивідуальних консультаціях згідно графіка.

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену, який включає усні відповіді та розв'язання ситуаційної задачі з виконанням практичної навички.

12. Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти з освітнього компонента Внутрішня медицина

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти з внутрішньої медицини складено для визначення рівня підготовки фахових молодших бакалаврів у закладі фахової передвищої освіти КЗ КОР «Чорнобильський медичний фаховий коледж» за спеціальністю 223 Медсестринство галузь знань 22 Охорона здоров'я ОПП «Лікувальна справа» відповідно до складових галузевих стандартів фахової передвищої освіти затверджених МОН України (Наказ МОН «Про затвердження стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 223 Медсестринство галузі знань 22 Охорона здоров'я освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр»» № 1202 від 08.11.2021 року), ОПП «Сестринська справа» 2023 та навчальних планів 2023 року.

КЗ КОР «Чернобильський медичний фаховий коледж»

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	223 Медсестринство
Освітньо-професійна програма:	Лікувальна справа

Критерії оцінювання досягнень здобувачів освіти

Засобами оцінювання результатів навчання можуть бути:

- диференційований залік;
- стандартизовані тести;
- командні проекти;
- реферати;
- опитування (усне або письмове; фронтальне, групове або індивідуальне);
- мультимедійні презентації здобувачів вищої освіти;
- клінічні (ситуаційні) задачі;
- демонстрація практичних навичок;
- контрольна робота.

Оцінювання активності і знань здобувачів освіти відбувається під час с практичних занять, поточного письмового та усного контролю, виконання підсумкових завдань.

Поточне оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти на практичних заняттях здійснюється за чотирибальною (національною) шкалою: «5» - (відмінно), «4» - (добре), «3» - (задовільно), «2» - (незадовільно) .

Критерії оцінювання знань і вмінь

При оцінюванні досягнень здобувачів фахової передвищої освіти враховується:

- застосування системного підходу: вміння бачити місце питання, що розглядається, як в структурі теми, так і в структурі курсу в цілому;
- правильність та повнота розкриття питання, вміння чітко, логічно, систематизовано викласти матеріал;
- рівень осмислення навчального матеріалу, повнота розкриття змісту понять, характеру закономірних зв'язків та залежностей між явищами, які вони відображають, точність застосування наукових термінів;
- рівень виявлення аналітичних вмінь, вмінь обґрунтувати основні положення викладеного матеріалу, демонструючи навички наукового узагальнення проблеми та вміння зробити достатньо мотивовані висновки;
- вільне володіння матеріалом як вміння зробити його повний або концентрований виклад, так і вміння використовувати матеріал у новій навчальній ситуації, знання основних концепцій проблеми, яка розглядається, вміння мотивовано викласти власну точку зору;
- вміння бачити прикладний аспект (практичне застосування) знань, що висвітлюються;
- використання додаткової літератури;
- культура мовлення.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИЙ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ

на теоретичних заняттях

Оцінка «5» - здобувач освіти:

- дає повні відповіді на всі запитання, правильно визначає поняття;
- точно формулює думки і обґрунтовує їх;
- послідовно і точно викладає матеріал;
- грамотно оформлює свою відповідь;
- вміє вирішувати ситуаційні задачі з виділенням першочергових заходів по наданню допомоги на догоспітальному етапі (правильні логічно обґрунтовані відповіді)

Оцінка «4» - здобувач освіти:

- відповідь задовольняє ті ж самі вимоги, що й відповідають на оцінку «5», але студент зробив незначні помилки в теоретичних знаннях та допустив невеликі неточності.

Оцінка «3» - здобувач освіти:

- знає і розуміє основні положення теми, але: є прогалини в теоретичних знаннях, в обґрунтуванні та осмисленні ситуаційних задач, допускає помилки при визначенні понять, термінології;
- у відповіді немає чіткості, послідовності;
- не вміє вирішувати задачі;
- плутає послідовність дії при наданні невідкладної допомоги.

Оцінка «2» - здобувач освіти:

- не орієнтується в матеріалі;
- виявляє не розуміння теми;
- допускає істотні помилки, що спотворюють зміст вивченого;
- відповідь відсутня.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ

на практичних заняттях

Рівні навчальних досягнень	Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача освіти
1. Високий	«5»	Здобувач освіти вільно володіє темою заняття. Виконуючи завдання, виявляє творчі здібності, самостійно проводить аналогії, надає порівняльні характеристики, обґрунтовуючи свої відповіді, користується широким арсеналом доказів своєї думки, наводить приклади.
		Володіє уміннями і компетенціями для здійснення виробничих функцій при виконанні типових та нестандартних завдань виробничої діяльності, в

		<p>тому числі: доглядом за хворими, профілактичною, організаційно-методичною та технічною.</p> <p>При виконанні практичних навиків здобувач освіти</p> <ul style="list-style-type: none"> • Повністю, без помилок виконує всі етапи алгоритму дій в повному обсязі • Враховує показання і протипоказання • Застосовує навички спілкування з пацієнтом на всіх етапах алгоритму. <p>Здобувач освіти також володіє:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Соціально-особистісними компетенціями – системним та креативним мисленням, властивостями комунікабельності та адаптивності, доцільної критичності і самокритичності; 2. Загально-науковими компетенціями – має базові знання з теми і застосовує їх при виконанні виробничих завдань; 3. Загально-професійними та спеціалізовано-професійними компетенціями: <ul style="list-style-type: none"> - застосовує на практиці принципи медичної етики та деонтології; - розуміє соціальні та правові наслідки своєї професійної діяльності; - володіє комунікативними навичками; - використовує стандарти та нормативну базу галузі охорони здоров'я; - володіє навичками з охорони праці та інфекційної безпеки. <p>При тестовому контролі виконує завдання 90-100% від загальної кількості тестових завдань.</p>
<p>2. Достатній</p>	<p>«4»</p>	<p>Здобувач освіти володіє темою заняття, виконує типові завдання виробничої діяльності, орієнтується в нестандартних ситуаціях, усвідомлює основні поняття, може пояснити зв'язок між причиною і наслідками.</p> <p>Володіє уміннями і компетенціями для здійснення виробничих функцій при виконанні типових та нестандартних завдань виробничої діяльності, в тому числі: доглядом за хворими, профілактичною, організаційно-методичною та технічною.</p> <p>При виконанні практичних навиків здобувач освіти допускає помилки в підготовчому етапі. Процедури виконуються в правильній послідовності. Допущені помилки не впливають на кінцевий результат та стан здоров'я.</p> <p>Здобувач освіти також володіє:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Соціально-особистісними компетенціями – системним та креативним мисленням,

		<p>властивостями комунікабельності та адаптивності, доцільної критичності і самокритичності;</p> <p>2. Загально-науковими компетенціями – має базові знання з базових наук і застосовує їх при виконанні виробничих завдань;</p> <p>3. Загально-професійними та спеціалізовано-професійними компетенціями ми:</p> <ul style="list-style-type: none"> - застосовує на практиці принципи медичної етики та деонтології; - розуміє соціальні та правові наслідки своєї професійної діяльності; - володіє комунікативними навичками; - використовує стандарти та нормативну базу галузі охорони здоров'я; - володіє навичками з охорони праці та інфекційної безпеки. <p>При тестовому контролі виконує завдання 89,9-75 % від загальної кількості тестів.</p>
3. Середній	«3»	<p>Здобувач освіти виконує типові завдання професійної діяльності, має знання з теми заняття та базових дисциплін.</p> <p>Здобувач освіти володіє більшою частиною навчального матеріалу з теми, але не завжди робить правильні логічні висновки і узагальнення.</p> <p>Володіє загально-професійними і спеціалізовано професійними компетенціями.</p> <p>Не достатньо володіє навичками з охорони праці, інфекційної безпеки, знаннями нормативної бази в галузі охорони здоров'я.</p> <p>Володіє уміннями і компетенціями для здійснення виробничих функцій при виконанні типових та нестандартних завдань виробничої діяльності, в тому числі: доглядом за хворими, профілактичною, організаційно-методичною та технічною.</p> <p>При виконанні практичних навиків студент:</p> <ul style="list-style-type: none"> • допускає помилки, які завдають шкоди психологічному здоров'ю пацієнта • не може чітко вказати показання і протипоказання для здійснення процедури • не чітко виконують підготовчий і завершальний етапи алгоритму практичного навичка. <p>При проведенні тестового контролю знань, виконує завдання на рівні 74,9-60% від загальної кількості тестів.</p>
4. Початковий	«2»	<p>Під час здійснення виробничих функцій, здобувач освіти виконує окремі типові завдання професійної</p>

		<p>діяльності. Не демонструє систему необхідних умінь для формування загально-професійних компетенцій, не володіє системним мисленням.</p> <p>Здобувач освіти частково усвідомлює значення теми для застосування в майбутній професійній діяльності фельдшера.</p> <p>Не повністю розуміє або плутає значення ключових понять з теми. Не достатньо володіє теоретичними знаннями, вміннями та навиками. Не здатний відповідати на більшість питань.</p> <p>Допускає помилки, які завдають шкоди здоров'ю пацієнта.</p> <p>При проведенні тестового контролю знань, виконує завдання на рівні 59,9 % і менше.</p>
--	--	--

Оцінювання роботи здобувачів освіти

Критерії оцінювання	оцінки			
	5	4	3	2
1. Оцінка усної відповіді на підготовчому та основному етапах	Повна, обґрунтована з використанням медичної термінології	Повна з непевними поясненнями або помилками з використанням медичної термінології	Неповна відповідь, але основні поняття засвоєні	Матеріал не засвоєно, відповідь відсутня або неправильна
2. Оцінювання тестів	100 – 90 % правильних відповідей	89,9 – 75 % правильних відповідей	74,9 – 60 % правильних відповідей	59,9 % та менше правильних відповідей
3. Рішення ситуаційних задач	Правильні логічно обґрунтовані відповіді	Правильні відповіді з недостатнім обґрунтуванням	Частково правильні відповіді, обрана тактика порушує стан дитини	Відповіді відсутні
4. Практичні навички	Правильно виконує практичні навички, дотримуючись алгоритму послідовності дій	Виконує практичні навички з порушенням алгоритму дій або помилками, які не порушують стан жінки	Виконує практичні навички з порушенням алгоритму дій або помилками, які незначно порушують стан жінки	Неправильно виконує практичні навички або допускає помилки, які наносять шкоду жінці

Критерії оцінювання знань і вмінь

При оцінюванні досягнень здобувачів фахової передвищої освіти враховується:

- застосування системного підходу: вміння бачити місце питання, що розглядається, як в структурі теми, так і в структурі курсу в цілому;
- правильність та повнота розкриття питання, вміння чітко, логічно, систематизовано викласти матеріал;
- рівень осмислення навчального матеріалу, повнота розкриття змісту понять, характеру закономірних зв'язків та залежностей між явищами, які вони відображають, точність застосування наукових термінів;
- рівень виявлення аналітичних вмінь, вміння обґрунтувати основні положення викладеного матеріалу, демонструючи навички наукового узагальнення проблеми та вміння зробити достатньо мотивовані висновки;
- вільне володіння матеріалом як вміння зробити його повний або концентрований виклад, так і вміння використовувати матеріал у новій навчальній ситуації, знання основних концепцій проблеми, яка розглядається, вміння мотивовано викласти власну точку зору;
- вміння бачити прикладний аспект (практичне застосування) знань, що висвітлюються;
- використання додаткової літератури;
- культура мовлення.

Оцінка «5» (відмінно) ставиться, якщо у відповіді:

- зазначено і простежується розуміння місця питання, що розглядається, як в структурі теми, так і в структурі курсу в цілому;
- правильно і повно розкрито зміст матеріалу в обсязі програми, відповідь має чіткий, логічний та послідовний характер;
- повністю розкрито зміст понять, точно використано наукові терміни;
- відповідь насичена глибокими та розгорнутими судженнями;
- зроблено аргументовані висновки;
- здобувач освіти демонструє творче застосування знань при переформатуванні запитання.

Оцінка «4» (добре) ставиться, якщо у відповіді:

- зазначено і простежується розуміння місця питання, що розглядається, як в структурі теми, так і в структурі курсу в цілому;
- майже повно розкрито основний зміст матеріалу, відповідь структурована, проте наявні окремі помилки у послідовності викладу;
- надано правильне визначення понять і чітко використано наукові терміни;
- недостатньо виваженою та аргументованою є доказова база, недостатньо мотивовані висновки;
- здобувач освіти вільно оперує знаннями, може застосовувати їх у новій навчальній ситуації;
- у відповіді трапляються окремі мовленнєві помилки.

Оцінка «3» (задовільно) ставиться, якщо у відповіді:

- зміст навчального матеріалу викладено неповно, фрагментарно, відповідь має недостатньо стійкий (здобувач вищої освіти відповідав невпевнено) та послідовний характер;
- допущено певні помилки й неточності у використанні наукової термінології та визначенні понять;
- відповідь має формальний та переважно репродуктивний характер, висновки не аргументовані та не охоплюють всього змісту викладеного матеріалу;
- у новій навчальній ситуації здобувач освіти використовує лише окремі знання вивченого матеріалу;
- у відповіді наявні фактичні та мовленнєві помилки.

Оцінка «2» (незадовільно) ставиться, якщо у відповіді:

- здобувач освіти неспроможний відтворити зміст навчального матеріалу у певній послідовності, у відповіді окремі фрагменти знань перемежуються з розрізненими фактами та загальними фразами;
- допущено грубі помилки при визначенні понять та використанні термінології;
- викладений матеріал не узагальнено, висновки не сформульовано;
- у відповіді наявні грубі фактичні та мовленнєві помилки.

Оцінювання тестових завдань

Оцінка «5» (відмінно) - 100-90% правильних відповідей.

Оцінка «4» (добре) – 89,9-75% правильних відповідей.

Оцінка «3» (задовільно) – 74,9-60% правильних відповідей.

Оцінка «2» (незадовільно) – 59,9% і менше правильних відповідей.

Оцінювання розв'язання ситуаційної задачі

Оцінка «5» (відмінно) – здобувач освіти правильно виконав практичне завдання (ситуаційну вправу), спроможний аргументовано відстоювати свою думку.

Оцінка «4» (добре) - здобувач освіти показує не досить високі знання понятійного апарату та літературних джерел, вміє аргументувати свої думки та ставлення до відповідних категорій.

Оцінка «3» (задовільно) – здобувач освіти у цілому відповів на поставлене запитання, але не спромігся переконливо аргументувати свою відповідь, помилився у використанні понятійного апарату, показав недостатні знання літературних джерел.

Оцінка «2» (незадовільно) – здобувач освіти дає неправильну відповідь на запитання, показує незадовільне знання понятійного апарату та літературних джерел.

Оцінювання презентацій

Оцінка «5» (відмінно) - тему розкрито повно, використані матеріали демонструють розуміння теми, матеріал викладений в логічній послідовності, з використанням міждисциплінарних зв'язків, грамотно, раціонально використані можливості комп'ютерної анімації, презентація не перевантажена слайдами (до 15 слайдів), раціонально використані графіки, малюнки, діаграми тощо. Здобувач освіти чітко, впевнено та грамотно доповідає і викладає матеріал, відповідає на запитання, готовий до дискусії.

Оцінка «4» (добре) - тему розкрито частково, має місце порушення логічної послідовності, неповне використання міждисциплінарних зв'язків, допущені незначні граматичні помилки, недостатньо використані можливості комп'ютерної анімації, презентація перевантажена слайдами (або недостатньо слайдів для розкриття теми), на одному слайді багато дрібної інформації.

Оцінка «3» (задовільно) - наявні суттєві недоліки у виконанні презентації, тема розкрита частково, порушена логічна послідовність викладеного матеріалу, здобувач вищої освіти не завжди з розумінням підбирає матеріал, допущені помилки як в презентації, так і в доповіді. Не використані можливості комп'ютерної анімації, відсутній аналіз представлених матеріалів.

Оцінка «2» (незадовільно) - тему не розкрито, в роботі відсутні графіки, малюнки. Не використані можливості комп'ютерної анімації, відсутній аналіз представлених матеріалів. Здобувач вищої освіти не володіє матеріалом, не може відповісти на запитання.

Оцінювання рефератів

Оцінка виставляється з урахуванням двох параметрів:

- 1) обсяг виконаного реферату;

2) якість написання.

Оцінка «5» (відмінно) ставиться за реферат, який має обсяг 12 або більше друкованих (рукописних) сторінок; проблема, яка в ньому розглядається, викладена повно, послідовно, логічно; список використаної наукової літератури нараховує 5-6 джерел, відповідає сучасним правилам оформлення бібліографії.

Оцінка «4» (добре) ставиться за реферат, який має обсяг 8 сторінок; тема реферату викладена досить повно, але є певні недоліки у логіці викладу; бібліографічний список нараховує 4-5 джерел, відповідає сучасним правилам, але містить певні помилки.

Оцінка «3» (задовільно) ставиться, коли обсяг реферату є недостатнім для викладення обраної проблеми, і тому проблема розглядається поверхово; у бібліографічному списку менше чотирьох наукових джерел і є помилки.

Оцінка «2» (незадовільно) ставиться, якщо тема реферату нерозкрита, у бібліографічному списку менше 2 наукових джерел, і він подається не за сучасними правилами.

Оцінювання самостійної роботи

Оцінка «5» (відмінно) - здобувач вищої освіти надав повну, обґрунтовану відповідь на питання, використав всі рекомендовані джерела інформації, чітко відповідає на поставлені питання, дотримана етика посилань.

Оцінка «4» (добре) - здобувач вищої освіти надав достатню відповідь на питання, використав матеріали основних джерел інформації, надає відповіді на поставлені питання, допускає незначні помилки в обґрунтуванні, дотримана етика посилань.

Оцінка «3» (задовільно) - здобувач вищої освіти орієнтується в поняттях, частково розкрив питання, використані тільки матеріали підручника, відповідає на поставлені питання невпевнено, допускає фактичні помилки, дотримана етика посилань частково.

Оцінка «2» (незадовільно) - здобувач вищої освіти не виконав роботу, на поставлені питання не відповідає або допускає грубі помилки.

13. Методичне забезпечення

14. Рекомендована література

- Бондаренко А.Д.* Навчально-методичний посібник із терапії. — К., 2003.
- Внутрішня медицина: Терапія: підручник / Н.М. Середюк, І.П. Вокалюк.* — К., 2010.
- Довідник домашнього лікаря / В.Д. Казьмін.* — М.: Астрель, 2000.
- Єпішин А.В.* Внутрішні хвороби. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2005.
- Єпішин А.В.* Пропедевтика внутрішніх хвороб з доглядом за терапевтичними хворими, 2003.
- Круглікова В.М., Шевцова Л.І.* Практикум із внутрішніх хвороб у модулях. — К.: Медицина, 2008.
- Медсестринство у внутрішній медицині / За ред. В.В. Стасюка.* — К.: ВСВ “Медицина”, 2010.
- Медсестринство у внутрішній медицині / М.Б. Шегедин, І.А. Шуляр, Л.М. Подносова, Л.П. Дацко, О.Т. Шавала.* — К.: Медицина, 2009.
- Мостовий Ю.М.* Сучасні класифікації та стандарти лікування розповсюджених захворювань внутрішніх органів. — Вінниця, 2011.
- Навчальний посібник з внутрішньої медицини: навч. посіб. / Фойняк В.М., Бондаренко А.Д. та ін.* — К.: Медицина, 2010.
- Ронин В.С., Старобинец Г.М.* Руководство к практическим занятиям по методам клинических лабораторных исследований. — М.: Медицина, 1989.
- Середюк Н.М.* Внутрішня медицина. Терапія. — 2-ге вид., стереотип. — М.: Медицина, 2007.
- Скачко Б.Г.* Гепатит. Профілактика. Лікування. Реабілітація. — К.: Медицина, 2006.
- Шведа М.І., Пасечко Н.В.* Терапія. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2007.
- Шегедин М.Б., Шуляр І.А., Подносова Л.М. та ін.* Медсестринство в терапії. — Дрогобич: Видавнича фірма “Відродження”, 2006.
- Яворський О.Г.* Пропедевтика внутрішніх хвороб. — К.: Здоров’я, 2004

15. Інформаційні ресурси

<https://compendium.com.ua/uk/tutorials-uk/vnutrishnya-meditsina/>

https://www.medpublish.com.ua/vnutrishnja-medicina-pidruchnik-vnz-v-r-a-nm-seredjuk/p-484.html?gad_source=1&gclid=Cj0KCQiAuqKqBhDxARIsAF